

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**VYHLEDÁVÁNÍ A ZAJIŠŤOVÁNÍ VÝNOSŮ
Z TRESTNÉ ČINNOSTI**

Autor práce: Jaroslav Lacina, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Jaroslav Hovorka

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce – v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS a v tištěné podobě knihovnou VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Jaroslavu Hovorkovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

LACINA, J. *Vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2019. 84 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Jaroslav Hovorka.

Klíčová slova: výnos z trestné činnosti, odhalování, zajišťování, odčerpávání, konfiskace výnosů z trestné činnosti, legalizace výnosů z trestné činnosti, praní špinavých peněz, finanční šetření

Tato práce bude řešit problematiku legalizace výnosů z trestné činnosti a zároveň se bude zabývat možnostmi, jakým způsobem lze tyto nelegální výnosy identifikovat, zajistit a následně konfiskovat. V práci se bude autor přes úvodní vymezení základních pojmů detailně zabývat popisem a rozbořem aktuální české trestněprávní úpravy ve vztahu k jednotlivým procesně a hmotně právním institutům, které policie při vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti využívá. Dále je v práci představena činnost orgánů činných v trestním řízení při provádění finančního šetření, kde je analyzována obecná metodika finančního šetření a představeny jeho jednotlivé etapy a fáze.

ABSTRACT

LACINA, J. Search and Seizure of Proceeds from Crime: *Bachelor thesis*.
České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2019. 84 p.
Supervisor : Mgr. Jaroslav Hovorka

Key words: decree from crime, barring, safeguarding, drawing off, confiscation of
decrees from crime, legalization of decrees from crime, money laundering, financial
probe

This work will solve problems of legalization of decree from crime and it also
will deal with possibility how we can identify, safeguard and then confiscate these
illegal decrees. After introductory demarcation of basic concept the author deals at
length with description and analysis of actual czech criminal modification in relation to
individual procedurally and financially legal institutions that the police utilize at
searching and safeguarding of decree from crime. Then there is presented the activity of
authority active in criminal proceedings on the way pursuance of financial probe, where
general methodology of financial probe is analysed and its individual periods and
phases are presented.

Obsah

Úvod	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	9
2 Vymezení základních pojmů	11
2.1 Trestná činnost.....	11
2.2 Trestný čin.....	12
2.3 Věc.....	12
2.3.1 Pojem VĚC podle zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník	13
2.3.2 Pojem VĚC v zákonech trestního práva	14
2.4 Výnos z trestné činnosti.....	15
2.4.1 Vznik výnosu z trestné činnosti.....	18
2.5 Odhalování výnosů z trestné činnosti	20
3 Legalizace výnosů z trestné činnosti	23
3.1 „Legalizace výnosů“	24
3.2 Skutkové podstaty trestných činů souvisejících s legalizací dle platného trestního zákoníku.....	26
4 Právní vymezení zajištění výnosů z trestné činnosti	29
4.1 Procesně-právní instituty zajišťování majetku a výnosů z trestné činnosti	30
4.1.1 Povinnost k předložení nebo vydání věci, odnětí věci.....	31
4.1.2 Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti	33
4.1.3 Zajištění náhradní hodnoty.....	36
4.1.4 Ostatní zajišťovací instituty	37
4.2 Hmotně-právní instituty zajištění	40
5 Finanční šetření	47
5.1 Obecná metodika finančního šetření.....	48
5.2 Etapy finančního šetření.....	50

5.2.1	Finanční šetření před zahájením úkonů trestního řízení	50
5.2.2	Finanční šetření před zahájením úkonů trestního stíhání.....	51
5.2.3	Finanční šetření po zahájení trestního stíhání	52
6	Analýza aktuálního stavu problematiky finančního šetření	54
7	Formulace SWOT analýzy v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a problematiky finančního šetření	60
7.1	Popis interních a externích stránek analýzy SWOT	61
7.1.1	Interní stránky analýzy SWOT.....	61
7.1.2	Externí stránky analýzy SWOT	62
7.2	Vyhodnocení analýzy SWOT.....	64
7.3	Shrnutí SWOT analýzy	66
8	Vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti v praxi policejního orgánu	67
8.1	Příklad č. 1- zločin „Zkrácení daně“	67
8.2	Příklad č. 2- zločin „Zpronevěra“	73
	Závěr	75
	Seznam použitých zdrojů.....	78
	Seznam zkratk.....	83
	Seznam tabulek, schémat a grafů	84

Úvod

Hlavním motivačním faktorem pro pachatele majetkové trestné činnosti je získání zisku. Orgány činné v trestním řízení se odnepaměti snaží dosáhnout stavu, aby byl pachatel trestné činnosti dopaden, náležitě potrestán a zároveň aby mu byl tento nelegálně získaný profit odejmut. S tímto úzce souvisí problematika vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti, což jsou dílčí části procesu odčerpání majetku pachatele, který nabyl trestnou činností. Zajišťování výnosů patří v dnešní době k jedné z hlavních priorit Policie ČR, kdy v souvislosti s tímto procesem často slýcháme motto: „Zločin se pachateli nesmí vyplácet“. Proto nesmíme dopustit, aby páchaní zločinu bylo pro pachatele výhodné. Pokud totiž možní pachatelé budou mít na paměti, že trestnou činností získaný profit jim bude následně zkonfiskován, bude je to od páchaní další trestné činnosti odrazovat.

S odkazem na právní platnou úpravu České republiky vyplývá, že jakýkoli trestný čin by měl být spolehlivě zjištěn a jejich pachatel potrestán v mezích, které stanoví zákon. Z preventivního a represivního hlediska by však k tomuto měl být přidán další bod. Pachatel by měl být zbaven majetku, který nabyl trestným činem. V neposlední řadě nesmí zůstat stranou ani práva obětí respektive poškozených, kteří oprávněně požadují navrácení majetkové újmy, která jim byla způsobena, protože skutečnost, že byl pachatel potrestán, je neuspokojí a není pro ně nijak důležitá.

S problematikou legalizace výnosů z trestné činnosti, nebo také praní špinavých peněz se můžeme setkat téměř na každém kroku. Jelikož problematika praní špinavých peněz je často spjatá s organizovaným zločinem, je autor této práce přesvědčen, že v závislosti na rozsahu páchaní této trestné činnosti dochází i k ovlivnění celkové míry páchaní trestné činnosti ve společnosti. Páchání závažné hospodářské trestné činnosti, zejména pak trestného činu Legalizace výnosů z trestné činnosti, se v dnešní době stává stále výraznějším problémem. V důsledku globalizace a intergačnických snahám, které probíhají po celém světě, dochází ke zjednodušení a postupnému odstraňování překážek ve volném pohybu lidí, zboží a kapitálu, tato snaha však může v určitých případech výrazným způsobem ulehčit práci mezinárodním zločineckým skupinám. Jedním z dalších faktorů, které nepochybně napomáhají k rozmachu tohoto typu trestné činnosti je i závratný rozvoj a šíření informačních technologií, které jsou často zneužívány k páchaní tohoto druhu trestné činnosti.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce bude prezentace přehledného provedení rozboru problematiky vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti v mezích současné právní úpravy, jakož i rozdělení jednotlivých forem této trestné činnosti a vymezení jejich významu v jednotlivých fázích trestního řízení. Vedlejším cílem této práce bude částečná analýza a posouzení funkce finančního šetření prováděného policejním orgánem v rámci vedeného trestního řízení na úrovni krajských ředitelství Policie ČR.

Práce je koncipována do dvou vzájemně provázaných celků, a to do části teoretické a části praktické. Obě části budou mít celkem 8 kapitol.

V první kapitole budou vytyčeny základní cíle, jichž má být v práci dosaženo, a dále zde budou uvedeny metody, které budou k vyhotovení práce využity.

Ve druhé kapitole budou vymezeny základní pojmy, které budou dále v práci využívány, bude proveden jejich popis a písemný rozbor, tak, aby jejich význam a obsah byl správně pochopen.

Třetí kapitola se bude věnovat procesu legalizace výnosů z trestné činnosti, jeho právnímu vymezení a základním skutkovým podstatám trestných činů související s legalizací dle platného trestního zákoníku.

Čtvrtá kapitola se bude zabývat zajišťovacími instituty, kdy v rámci této kapitoly dojde k jejich rozdělení na procesně právní a hmotně právní zajišťovací instituty, přičemž budou jednotlivé zajišťovací úkony podrobně popsány a vysvětleny.

Pátá kapitola je spojena s problematikou finančního šetření, kdy autor rozebírá jeho jednotlivé fáze a etapy a věnuje se otázce obecné metodiky finančního šetření.

V šesté kapitole, která je zároveň první kapitolou praktické části bakalářské práce, autor obecně analyzuje aktuální stav problematiky spojené s finančním šetřením, kdy k tomuto využívá statistické údaje zajištěných výnosů z trestné činnosti.

Sedmá kapitola je věnována formulaci SWOT analýzy, kdy tato se zabývá hodnocením současného stavu v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti. V rámci této analýzy byly vymezeny silné a slabé stránky dané problematiky a navržena možná řešení.

Osmá kapitola je zaměřena zcela prakticky, kdy na dvou ukázkových příkladech autor přibližuje a názorně vykresluje problematiku vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti v praxi policejního orgánu.

V závěru práce jsou shrnuty výsledky dosažené v bakalářské práci směrem k vytyčeným cílům. Jsou zde obsaženy úvahy autora o současné platné a účinné právní úpravě týkající se vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a problematiky dotýkající se finančního šetření. Úvahy směřují i do blízké budoucnosti a je zde proveden zjednodušený rozbor současných problémů a úskalí současného stavu.

K naplnění těchto cílů jsou využity metody sběru, analýzy a syntézy právních norem, mezi nimiž zmiňme trestní zákoník a trestní řád, SWOT analýzy, logického myšlení, studia odborné literatury a metody grafické.

S ohledem na značný rozsah dané problematiky, její neustálý vývoj a omezený formát bakalářské práce si práce ani autor nekladou za cíl podrobně analyzovat jednotlivé oblasti zkoumané problematiky. Podstatou této bakalářské práce je předat informace z oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti, zmapovat aktuální právní stav v této oblasti a popřípadě navrhnout účelné změny *de lege ferenda*.

Práce je zpracována dle právního stavu k 1. 2. 2019, pokud není výslovně uvedeno jinak.

2 Vymezení základních pojmů

V této kapitole budou rozebrány a popsány pojmy, které úzce souvisejí a problematikou této práce. Budou zde objasněny pojmy, jakými jsou pojem trestné činnosti, trestného činu apod.

2.1 Trestná činnost

Trestnou činnost lze z obecného pohledu chápat jako nezákonné jednání, tedy veškerý nápad trestné činnosti, a to jak trestných činů, tak i přestupků.

Občané České republiky (dále jen ČR) se nejčastěji v běžném životě setkávají s trestnými činy, jako jsou krádeže, vloupáním různých objektů nebo výtržnictvím. Velmi často se nás dotýká i hospodářská kriminalita a v ní pak trestné činy jako jsou podvody, zpronevěra apod. Vůbec nejzávažnější kriminalitou, se kterou se občané ČR setkávají, je násilná kriminalita, např. vraždy, loupežná přepadení, aj.

Trestnost činu je zákonem vymezena jako pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v trestním nebo jiném zákoně. Zjednodušeně je možno říci, že člověk může činit vše, co není zákonem zakázáno. Hlavní směrnicí pro určování, co lze považovat za trestné je v případě trestných činů, z.č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník¹ (dále jen TrZ) a v případě přestupků, zák. č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich², tzv. „*přestupkový zákon*“.³

Trestnou činnost podle nebezpečnosti pro společnost rozdělujeme do několika skupin, do kterých patří zejména:

- trestné činy, které jsou uvedeny ve zvláštní části trestního zákoníku
- přestupky, respektive správní delikty fyzických osob nebo disciplinární delikty (např. státních zaměstnanců)
- občanskoprávní delikty

---

¹ Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

² Zákon č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

³Kriminalita obecně, Portál krizového řízení HZS JmK. *Portál krizového řízení HZS JmK* [online]. Copyright © 2001 [cit. 27. 01. 2019]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/navody/kriminalita-obecne>

- jiné společensky nežádoucí jednání se škodlivými důsledky, které nelze kvalifikovat jako protiprávní.⁴

2.2 Trestný čin

Pojem trestného činu je vymezen trestním zákoníkem, kde je trestný čin § 13 definován jako „protiprávní čin, který trestní zákon označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně“⁵

Trestné činy jsou dále děleny na přečiny a zločiny, přičemž „přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby do pěti let.“⁶ Oproti tomu „zločiny jsou všechny trestné činy, které nejsou podle trestního zákona přečiny; zvláště závažnými zločiny jsou ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně deset let.“⁷

2.3 Věc

Věci hrají v lidském životě důležitou a neodmyslitelnou roli, kdy provází člověka již od jeho narození až po jeho smrt. Pochopení a porozumění tohoto zdánlivě běžného a jednoduchého pojmu je velmi důležité.⁸ Co si pod tímto pojmem vlastně představit?

Věc zjednodušeně můžeme definovat jako hmotné či nehmotné statky, kterým člověk přikládá nějakou majetkovou hodnotu. Tento pojem však může být vymezen nebo chápán několika různými způsoby. Již v právu římském byla věc poměrně přesně vymezena tak, že věc byla římskými právníky vnímána jako prostorově omezený kus zevního světa, který může být samostatným předmětem rozdílným od podmětu (subjektu)⁹. Tradičně se věci dle učení rozdělovali na **hmotné** (res corporales) a **nehmotné** (res incorporales), kdy pod věci nehmotné byly řazeny především lidská práva¹⁰. V římském právu byla hodnota věci po dlouhá staletí vyjadřována penězi. Toto

⁴ NOVOTNÝ, *Trestní právo hmotné*. 3. přeprac. vyd. Praha: Codex, 1997. ISBN 80-85963-24-8.

⁵ § 13, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶ § 14 odst. 1, zákon č. 40/2009., Sb. Trestní zákoník

⁷ § 14 odst. 2, zákon č. 40/2009., Sb. Trestní zákoník

⁸ KINCL, J., URFUS, V., SKŘEJPEK, M. *Římské právo*. C. H. Beck, 1995, s. 82-83. 386 ISBN 80-7179-031-1

⁹ BALÍK, S. *Rukojet' k dějinám římského práva a jeho institucím*. Dobrá voda: Aleš Čeněk, 2002, s. 74. ISBN 978-80-7380-256-1

¹⁰ BLAHO, P., REBRO, K. *Římské právo*. Bratislava-Trnava: Iura Edition, 2002, s. 216. ISBN 978-80-8078-352-5

mělo za následek, že ochrana práva v soudním řízení byla realizována formou uložení peněžitého trestu pro odsouzeného.

Následně bude vymezen pojem věci tak, jak je chápán českým právem, respektive zák. č. 89/2012 Sb. občanským zákoníkem¹¹ (dále jen NOZ) a zák. č. 40/2009. TrZ.

2.3.1 Pojem VĚC podle zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník

Pojem věci je v občanském zákoníku v současnosti definován § 489 jako „*vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí*“¹². Zákon zde využil dvě kritéria, kterými je určen obsah pojmu:

Prvním kritériem je odlišnost a druhým pak schopnost uspokojovat lidské potřeby. Odlišností je v právním smyslu chápána odlišnost od subjektu práva, tedy člověka.

Druhé kritérium užitečnosti pro upokojuvání lidských potřeb úzce souvisí s kritériem odlišnosti od člověka.

Souvislost je spatřována v tom, že zatímco subjekt práva (osoba) nemůže obecně sloužit jako prostředek pro uspokojování potřeb jiného subjektu, věc v právním smyslu ano¹³.

O tom, co je pro člověka užitečné, rozhoduje sám člověk, a to na základě svého poznání. Základní členění věcí dle NOZ je rozdělení na věci:

- a) hmotné
- b) nehmotné

Toto rozdělení nacházíme v české právní úpravě v § 496 NOZ. „*Hmotná věc je ovladatelná část vnějšího světa, která má povahu samostatného předmětu. Nehmotné věci jsou práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty*“¹⁴.

---

¹¹ Zákon č. 89/2012, Občanský zákoník

¹² § 489, zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

¹³ § 489 - Beck-online. Home - beck-online [online]. Copyright © 2009 [cit. 12. 02. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/bo/document-view.seam?documentId=nnptembrpww5tlge2c443cl4zdamj44dsx3qmy2dqi>

¹⁴ § 496 odst. 1,2, zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

Věci hmotné jsou ve smyslu občanského zákoníku vymezeny jako části vnějšího světa, které mají povahu samostatného předmětu. Hmotnou věcí může být například vozidlo, plyn stlačený v zásobníku, voda v nádobě.

Vzhledem k tomu, že v definici věci nehmotné je zákonodárcem stanoven požadavek, že se jedná o věc bez hmotné podstaty, tak z tohoto lze vyvodit, že věci s hmotnou podstatou budou věcmi hmotnými. Co je tedy hmotnou podstatou? Tímto pojmem je možné označovat vše, co existuje nezávisle na lidském vědomí. Z komentáře k občanskému zákoníku vyplývá, že za věci hmotné nejsou považovány veškeré energie (elektřina, plyn, sluneční energie), protože tyto nemají povahu samostatného předmětu.

Dalším důležitým členěním věcí dle občanského zákoníku je skupina věcí:

a) movitých

b) nemovitých.

Občanským zákoníkem je vymezena skupina věcí nemovitých, které jsou definovány takto: „*Nemovité věci jsou pozemky a podzemní stavby se samostatným účelovým určením, jakož i věcná práva k nim, a práva, která za nemovité věci prohlásí zákon. Stanoví-li zákon, že určitá věc není součástí pozemku, a nelze-li takovou věc přenést z místa na místo bez porušení její podstaty, je i tato věc nemovitá. Veškeré další věci, ať je jejich podstata hmotná nebo nehmotná, jsou movité*“¹⁵.

Ostatní věci jsou dle občanského zákoníku považovány za věci movité např. stroje, zařízení a veškeré jiné předměty.

2.3.2 Pojem VĚC v zákonech trestního práva

Pojem VĚC v zák. č. 40/2009 Sb., TrZ a v zák. č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), (dále jen TrŘ) je charakterizována ve smyslu materiálního předmětu nebo jako právo či povinnost člověka.

Dle TrŘ může být věcí cokoli, jakýkoliv předmět. A to jak věc hmotná, tak i věc nehmotná. Za věc je podle tohoto zákona považováno i zvíře. Zákon má na mysli vždy věc důležitou pro trestní řízení, přičemž za takové věci jsou považovány např. předměty, které mohou být věcnými důkazy, listiny, které mohou být listinnými důkazy,

---

¹⁵ § 498 odst. 1,2, zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník

věci u kterých může být uložen trest propadnutí nebo vysloveno zabránění věci nebo listinné cenné papíry.

V trestním právu je dále pojem věc vymezen v zák. č. 40/2009 Sb., TrZ. Zde je pojem věci definován v § 134 následovně:

„Věcí se rozumí i ovladatelná přírodní síla. Ustanovení o věcech se vztahují i na živá zvířata, zpracované části lidského těla, peněžní prostředky na účtu a na cenné papíry, nevyplývá-li z jednotlivých ustanovení trestního zákona něco jiného.“¹⁶

Podle Šámala jsou za věci v právním smyslu považovány ovladatelné hmotné předměty a ovladatelné přírodní síly. Z tohoto lze vycházet a odvodit tak obecné znaky věci v právním smyslu, kterými jsou:

a) ovladatelnost

b) využitelnost.

Tyto znaky by však měly být splněny zároveň a společně. Za věc tedy nelze považovat podle našeho právního systému:

a) něco, co je ovladatelné a zároveň neužitečné (např. nepotřebný a neupotřebitelný odpad)

b) též nelze za věc považovat něco co je zároveň neovladatelné, ale užitečné (např. sluneční energie)

2.4 Výnos z trestné činnosti

Trestním zákoníkem č. 40/2009 Sb. je novelizací z. č. 287/2018 Sb., Zákon, kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, která nabyly účinnosti od 1. 2. 2019, pojem výnosu vymezen § 135b následovně:

„1) Výnosem z trestné činnosti se rozumí jakákoli ekonomická výhoda pocházející z trestného činu.

(2) Bezprostředním výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za něj, včetně plodů a užitků.

---

¹⁶ § 134, zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

(3) Zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti se rozumí věc, včetně plodů a užitků,

a) která byla, byť je n zčásti, nabyta za věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti,

b) ve kterou byla věc tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti, byť jen zčásti, přeměněna, nebo

c) k jejímuž zhodnocení došlo, byť jen zčásti, prostřednictvím věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti. “¹⁷

Za výnos z trestné činnosti lze tedy obecně označit jakýkoliv majetkový prospěch, který se na majetku pachatele (případně dalších fyzických nebo právnických osob) projeví jeho nárůstem. Tento majetkový prospěch tedy pachatel získá nebo nabyde trestným činem nebo jako odměnu za něj, a to včetně věcí a jiných majetkových hodnot následně pořízených za tyto věci. Takovými věcmi může být např. dům, zahraniční cesta, obsah konta, dům psaný na jinou osobu např. bílého koně, rodinné příslušníky aj.

Patrně poprvé byl tento pojem v užším smyslu definován pro účely zák. č. 61/1996 Sb. O některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně doplnění souvisejících zákonů, kdy v § 1 odst. 2 byl výnos vymezen takto:

„Výnosem podle tohoto zákona (dále jen "výnos") se rozumí jakákoliv ekonomická výhoda z jednání, které vykazuje znaky trestného činu; za ekonomickou výhodu podle tohoto zákona se nepovažuje důsledek nesplnění daňové, poplatkové a jiné obdobné povinnosti vyplývající ze zvláštního zákona. “¹⁸

Obecně se autoři odborné literatury, ale i aplikační praxe shodují na tom, že výnosem jsou nejen majetkové hodnoty získané trestným činem (nebo jako odměna za jeho spáchání), ale i majetkové hodnoty nabyté za majetkové hodnoty získané z trestného činu, resp. za odměnu za něj, byť by šlo i jen o částečné nabytí.

---

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 287/2018 Sb. kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. In Sbirka zákonů, Česká republiky. 2018, částka 143, s. 4985.

¹⁸ ČESKO. Zákon č. 61/1996 Sb. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvise.... *Zákony pro lidi - Sbirka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1996-61>

V České republice je aktuálně pojem **výnosu** z trestné činnosti nepřímě vymezen také zák. č. 258/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu¹⁹ jako jakoukoliv ekonomickou výhodu z jednání, které vykazuje znaky trestného činu. Dále lze vymezení pojmu výnos z trestné činnosti nalézt v trestním zákoně, kde je jako výnos myšlena majetková hodnota, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za trestný čin nebo byla, byť jen zčásti, nabyta za věc získanou trestným činem nebo za věc tvořící odměnu za trestný čin, včetně plodů a užitků.²⁰

Pojem výnos lze najít i v jiných právních normách než normách ČR. Jde zejména o normy EU, kde lze tento pojem vyhledat v:

- a) Směrnice Rady č. 91/308/EHS ze dne 10. 6. 1991 novelizována směrnicí č. 2001/97/ES v čl. 1 pod bodem d) definuje majetek pocházející z trestné činnosti jako „*Veškeré hodnoty hmotné nebo nehmotné povahy, movité nebo nemovité statky, jakož i právní doklady a nástroje dokládající právní nárok na taková aktiva nebo zájem na nich.*“²¹
- b) Úmluva o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu²² v článku 1 pojem „výnos“ označuje jako všechny ekonomické výhody pocházející z trestných činů. Tato výhoda může spočívat ve veškerém majetku. Pojem „majetek“ je dle této úmluvy vyjádřen a zahrnut jako majetek jakéhokoli charakteru, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý a rovněž právní dokumenty nebo nástroje prokazující oprávnění zájem na takovém majetku.
- c) Rámcovým rozhodnutím Rady 2005/512/SVV o konfiskaci výnosů a majetku z trestné činnosti a nástrojů trestné činnosti²³ jsou „výnosy“ označeny jako

---

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰ *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#cast1>

²¹ 91/308/EHS - SMĚRNICE RADY ze dne 10. června 1991 o... | Esipa.cz. [online]. Copyright © Evropská unie, [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31991L0308>

²² Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu - *Zákony.cz. Zákony.cz - Právní poradna, smlouvy* [online]. Copyright © 2019 Heagl, s.r.o. [cit. 19.01.2019]. Dostupné z: <http://www.zakony.cz/zakony/1997/1/zakon-033-1997-Sb-sdeleni-ministerstva-zahranicnich-veci-o-sjednani-umluvy-o-prani-vyhledavani-zadrzovani-a-konfiska-SB1997033>

²³ 2005/212/SVV - Rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze... | Esipa.cz. [online]. Copyright © Evropská unie, [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32005F0212>

všechny ekonomické výhody pocházející z trestných činů. Tato výhoda může spočívat ve veškerém majetku v jakékoliv podobě. Majetek je podle toho rozhodnutí označen jako jakýkoli majetek, hmotný nebo nehmotný, movitý nebo nemovitý, a právní listiny nebo dokumenty dokládající nárok na tento majetek nebo právo k tomuto majetku.

2.4.1 Vznik výnosu z trestné činnosti

Je jasné, že pachatelé trestné činnosti ji páchají v oblasti hospodářských trestných činů nebo u trestné činnosti majetkového charakteru je páchána proto, aby získali nějaké majetkové hodnoty, které uspokojí jejich potřeby. Výnos vzniká buď odcizením věci, peněz nebo zboží, které lze směnit za peníze nebo služby apod.

Výnosy, které pocházejí z trestné činnosti je možno rozdělovat do dvou základních skupin:

a) výnosy primární

b) sekundární

Výnos primární vzniká v legální ekonomice, ale nezákonným (nelegálním) způsobem. Zjednodušeně se jedná o výnos, který je pachatelem nabytý nebo získaný trestným činem nebo jako odměna za něj.

V případě *sekundárního výnosu* se pak jedná o výnos, který je vytvářen mimo legální ekonomickou sféru. Především se jedná o výnos, který je produkován organizovaným zločinem, případně teroristy, kdy je tento následně vložen do reálného finančního kapitálu legální ekonomiky, přičemž je pak následně pachatelům vytvářen další zisk. Tento zisk se označuje jako sekundární výnos.

Nelegálních činností, kterými jsou vytvářeny nezdaněné a nepřiznané zisky, je velká řada. Některé se na první pohled mohou zdát legálními, ale daňový subjekt, který svou činnost provozuje legálně, část tržeb za poskytnuté služby nebo zboží nepřizná a tím si sníží daňový základ. Další skupinou jsou ti, kteří provozují činnost nelegální, a tudíž vlastní výnos, přiznat nemohou, neboť by se vystavovali nebezpečí trestního stíhání. Výčet všech činností, z kterých mohou pocházet nelegální („špinavé“) peníze, je

takřka nemožný. Variabilitu vzniku výnosů z trestné činnosti je možné podle Dvořáka rozdělit dle následujícího schématu:

Schéma č.1: Klasifikace výnosů²⁴

A) VÝNOSY LEGÁLNÍ

- 1) POUŽITÉ V LEGÁLNÍ EKONOMICE
- 2) ZNEUŽITÉ NA FINANCOVÁNÍ TERORISTICKÝCH AKCÍ
- 3) ZNEUŽITÉ K JINÉ TRESTNÉ ČINNOSTI

B) VÝNOSY NEZÁKONNÉ

1) VÝNOSY PRIMÁRNÍ

a) Výnosy z trestné činnosti v legální ekonomice

- z majetkové trestné činnosti
- z ekonomické trestné činnosti
  - z hospodářské kriminality
  - z finanční kriminality
- z organizované kriminality

b) Výnosy z trestné činnosti v kriminální ekonomice

- organizovaného charakteru
- neorganizovaného charakteru

2) VÝNOSY SEKUNDÁRNÍ

a) Vytvářené organizovaným zločinem

b) Vytvářené teroristy

---

²⁴ DVOŘÁK, Vratislav. *Financování terorismu*. PA ČR v Praze. str. 2 [cit. 2019-27-1]. Dostupné z WWW: < Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/studie-dvorak-casopis-pdf.aspx>>

2.5 Odhalování výnosů z trestné činnosti

V problematice odhalování výnosů je zapotřebí připomenout trojici základních pojmů, se kterými se v tomto procesu pracuje, a těmi jsou:

- a) vyhledávání
- b) zajištění
- c) odčerpání výnosu

Tyto pojmy v procesu odhalování výnosů můžeme zároveň označit jako stěžejní fáze celého procesu. Jednotlivé fáze společně tvoří jakýsi pomyslný řetězec a velmi úzce spolu souvisí a zároveň na sebe navazují. Snahou je, aby žádný článek v tomto řetězci nevykazoval slabiny, neboť by mohlo být zmařeno celé úsilí, které bylo věnováno odčerpání výnosů. Pokud totiž nedojde k vyhledání žádného výnosu, nemůže být ani žádný výnos zajištěn a z povahy věci nemůže být ani konfiskován (odčerpán).

Odhalování výnosů je v rámci trestního řízení jeho nedílnou součástí, kdy v rámci vedeného řízení dochází nejen k usvědčení pachatele, jeho potrestání, ale i odčerpání jím získaného výnosu z trestné činnosti. Vlastní konfiskaci výnosu musí předcházet jeho odhalení. Aby mohlo být orgány činnými v trestním řízení zajištění provedeno, postačuje dikce § 79a zák. č. 141/1961 Sb. TrŘ, kde se uvádí: „*Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že určitá věc je nástrojem nebo výnosem z trestné činnosti.*“²⁵

Ad. A) Vyhledávání výnosů

Vyhledávání výnosů z trestné činnosti je možno označit za systematickou činnost orgánů činných v trestním řízení. Činnost, zejména policejního orgánu, je zejména zaměřena na zjištění skutečností a získání informací, které nasvědčují tomu, že konkrétní vyhledaný majetek pochází z konkrétní prověřované trestné činnosti. Policejní orgán musí také připravit podklady pro vydání rozhodnutí policejního orgánu o zajištění výnosu z trestné činnosti podezřelému nebo obviněnému. Jedná se o velmi složitý proces, při kterém je policií využíváno velké množství policejních metod. Vedle běžných metod, jejichž provádění je stanoveno trestním řádem a mezi které se řadí např. výslechy osob, domovní prohlídka, odposlechy, záznam telekomunikačního provozu,

---

²⁵ Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění [online]. [cit. 29. 1. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#p79a>

zadržení a sledování zásilek nebo prostředků operativně pátracích, může policejní orgán zjišťovat též informace od správce daně, informace podléhající bankovnímu tajemství. V této fázi výrazně přispívá k dohledání výnosů i to, že státní orgány mají tzv. oznamovací povinnost ke skutečnostem nasvědčujícím tomu, že byl spáchán trestný čin. Pro názornost a přehlednost je využíváno analytických pracovišť, za jejichž pomoci jsou vytvořeny přehledné grafy, z kterých je patrný pohyb sledovaných finančních prostředků nebo jiných majetkových hodnot²⁶.

Ad. b) Zajištění výnosů

Zajištění výnosů je někdy chybně zaměňováno za pojem *odčerpání (konfiskaci)* výnosů. Oba instituty slouží k zajištění výnosů a oba jsou v trestním právu vymezeny proto, aby nemohlo dojít ke zmaření konečného účelu probíhajícího trestního řízení. Označujeme je jako tzv. „*Zajišťovací instituty*“ a jsou procesními úkony pouze zatímními. Proto nepředstavují tedy konečné rozhodnutí ve věci.

Tyto procesní úkony lze omezit či zrušit orgánem činným v trestním řízení. K tomu může dojít, pokud skutečnosti, které vedly pro jeho provedení, pominou. Policejní orgán k tomuto zajišťovacímu úkonu přistupuje proto, aby dosáhl účelu trestního řízení, kterým je podle § 1 odst. 1 TrŘ trestný čin náležitě zjistiť a jeho pachatele podle zákona spravedlivě potrestat, za současného respektování zásady presumpce nevinny. Majetek tedy stále zůstává ve vlastnictví osoby, jež musí strpět zajištění, přičemž je pouze znemožněna jakákoliv dispozice s tímto majetkem, a to do doby než pominou okolnosti zajištění nebo až do pravomocného rozhodnutí soudu o vině a trestu²⁷.

Ad. c) Odčerpání výnosů resp. konfiskace výnosů

Celý proces odčerpání výnosů z trestné činnosti by nebyl účinný a efektivní, kdyby osobám, které neoprávněně disponují s nelegálně nebo trestnou činností získaným majetkem, nemohl být takovýto majetek konfiskován.

„Konfiskace výnosů z trestné činnosti byla v Evropské unii dlouho vnímána jako jeden z nejúčinnějších nástrojů boje proti organizované trestné činnosti. Konfiskace se

²⁶ RAUŠER, M.: Vyhledávání výnosů z trestné činnosti, str. 34. In: ŠUGÁR, J. a kol.: Odčerpávání výnosů z trestné činnosti v praxi orgánů činných v trestním řízení, Praha: 2009, ISBN 978-80-86960-52-4

²⁷ SPANNBAUER, P.: *Zajišťování a odčerpávání majetku a výnosu v trestním řízení*, In Odčerpávání výnosů z trestné činnosti a jejich správa. Praha: Police History, 2008, s. 5 – 38, ISBN 978-80-86477-44-5.

*zaměřuje na hlavní důvod existence zločineckých organizací, tj. na maximalizaci zisku nedovolenými prostředky. Konfiskací se rozumí pravomocné soudní rozhodnutí, jenž vede k trvalému odnětí majetku.*²⁸

Konfiskace po předchozím zajištění majetku má za hlavní cíl zabránit tomu, aby neoprávněná osoba, respektive pachatel, měli z protiprávní činnosti jakýkoli zisk nebo výhodu. Další důležitou skutečností je možnost se stran poškozených osob domoci svých narušených vlastnických práv. Na rozdíl od zajištění se u odčerpání výnosů (dále jen konfiskace) jedná o proces trvalý, kdy dochází k odejmutí majetku, případně jeho části z držení (dispozice) osob, které se dopouštějí trestné činnosti. Konfiskace majetku je zajištěna uložením některé z trestněprávních sankcí, které jsou obsahem trestního práva hmotného, např. propadnutí věci, propadnutí majetku, popřípadě propadnutí náhradní hodnoty a další.

---

²⁸ Konfiskace [online]. [cit. 2019-01-30]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_confiscation-94--maximize-cs.do

3 Legalizace výnosů z trestné činnosti

Legalizace výnosů z trestné činnosti je proces, který je v různých literárních publikacích označován nejrůznějšími způsoby.

Nejčastěji se můžeme setkat s označením „*legalizace výnosů*“, „*praní špinavých peněz*“, „*praní peněz*“ nebo též „*money laundering*“. Co si pod těmito pojmy můžeme představit? Obecně lze říci, že se jedná o činnost člověka, který se nejrůznějšími, nejčastěji skrytými a utajenými způsoby snaží zakrýt původ nezákonným způsobem získaného výnosu. Současně se však snaží vzbudit zdání, že se jedná o majetek či příjem, který byl získán zákonným, tzv. „čistým způsobem“.

Se slovním spojením „praní špinavých peněz“ se poprvé setkáváme již ve dvacátých letech minulého století v souvislosti se slavným gangsterem Al Caponem, který k legalizaci peněz využíval automaty na praní špinavého prádla, kdy tyto automaty byly rozmístěny po celém Chicagu. Tyto automaty sloužily k legalizaci příjmů, které mu plynuly z jeho nezákonných aktivit, kterými byly zejména prostituce, gamblerství nebo porušování zákonů o prohibici. Tento příběh by byl sice velmi příznačný, ale jedná se pouze o legendu. Je však možné, že právě tímto příběhem se nechali inspirovat tvůrci pojmu „money laundering“. Ve skutečnosti bylo toto slovní spojení užito v tisku v roce 1973. Tento pojem byl užit novináři v souvislosti s popsáním skandálu Watergate. V této kauze bylo popisováno, jakým způsobem měly být získávány finanční prostředky, které měly být následně užity v prezidentské kampani prezidenta Richarda Nixona.²⁹

Legalizace výnosů z trestné činnosti je problémem, který je nejčastěji spojován s tou nejzávažnější trestnou činností. Tímto procesem jsou legalizovány výnosy, které pocházejí z nezákonné činnosti, ale zároveň jsou touto činností vytvářeny další zdroje, které jsou dále využívány pro financování nelegálních aktivit.³⁰

Podle Ing. Kalabiše „*výnosem z trestné činnosti nemusí být výhradně finanční prostředky, může jím být rovněž jakýkoliv hmotný nebo nehmotný majetek (např. cenné papíry). Slovní spojení „špinavé peníze“ není tudíž úplně přesné, nicméně je velmi*

²⁹ Vysvětlení pojmu „legalizace výnosů z trestné činnosti | Zlatá koruna. *Zlatá koruna | Inspirujte se nejlepšími finančními produkty roku* [online]. Copyright © 2003 cit. [21. 1. 2019]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/vysvetleni-pojmu-%E2%80%9Elegalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti%E2%80%9C>

³⁰ KALABIS, Z. *Boj bank proti praní špinavých peněz*. 1. Vydání Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2009. 92 s. ISBN: 978-80-7265-174-4

výstižné, a proto je po celém světě běžně používáno. Proces legalizace výnosů z trestné činnosti sám o sobě představuje velmi závažnou trestnou činnost, neboť nejenom že legalizuje výnosy jiných nezákonných aktivit, ale dokonce také vytváří další finanční zdroje, nutné pro rozšiřování jakýchkoli nelegálních aktivit. Kořeny a příčiny nutnosti legalizovat výnosy z trestné činnosti je možné nalézt především v existenci stínové ekonomiky a v na ni navazující existenci organizovaného zločinu.³¹

Legalizace je úzce spjata též s korupcí. Hlavním cílem legalizace je generování co nejvyššího zisku, jehož původ je z trestné činnosti. Aby tato činnost byla úspěšná, tak je zapotřebí vyhnout se pozornosti orgánů činných v trestním řízení. Cílem je tedy minimalizovat riziko odhalení. Korupce tak může být směřována jak na zaměstnance úřadů, bank, úředníky státní správy, tak i na orgány činné v trestním řízení. Tyto zkorumpované články tak přímo napomáhají vlastní legalizaci. Stává se zcela běžnou praxí, že pachatel legalizace vyvíjí mimo nelegální aktivity též legální podnikatelskou činnost. Peníze, které jsou „vyprané“ často využívá k financování svého legálního podnikání. Tímto se stává pro své okolí, ale i pro orgány činné v trestním řízení jen těžce odhalitelný. Takový člověk, který nepracuje, nevyvíjí žádnou podnikatelskou činnost, vůči daňovému úřadu vykazuje pouze minimální zisky, ale zároveň na venek pro své okolí působí jako finančně nadprůměrně zajištěn a např. jezdí luxusními vozy, by byl podezřelý vždy. Tím, že je jím legalizována alespoň část majetku, od sebe pozornost odvrací.

3.1 „Legalizace výnosů“

Definici, které se objevují v odborné literatuře, je celá řada. Pro základní seznámení a porozumění pojmu bude v této části uvedeno pouze několik. Definici pomocí vymezení cíle používá např. Tvrdý, který uvádí, že cílem legalizace a zároveň legalizací výnosů z trestné činnosti je: „*Přerušení stopy mezi spáchaným trestným činem a jeho výnosem, který je dále použitý a má při tom vzbuzovat zdání, že se jedná o majetek, který je získán legální cestou.*“³²

---

³¹ Vysvětlení pojmu „legalizace výnosů z trestné činnosti | Zlatá koruna. *Zlatá koruna | Inspirujte se nejlepšími finančními produkty roku* [online]. Copyright © 2003 cit. [21. 1. 2019]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/vysvetleni-pojmu-%E2%80%9Elegalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti%E2%80%9C>

³² TVRDÝ, J., BARTOVÁ, A. *Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a předpisy související : komentář*. 1.vyd. Praha : C.H.Beck, 2009.str. 101. ISBN 978-80-7400-099-7

Dále je možná definice, kterou uvádí ve svých publikacích Vantuch. Tento se dívá na legalizaci jako na: „*Poslední fázi zahlazení stop nezákonného jednání, které současně umožní použít nelegálně získané prostředky v legální ekonomice.*“³³

Na základě uvedených definic je možné vymezit tento pojem poměrně přesně. Zároveň se pod pojmem legalizace výnosu z trestné činnosti označuje jeden z trestných činů - trestný čin **legalizace výnosu z trestné činnosti**, který je uveden v § 216 zák. č. 287/2018 Sb., a má za účel prostřednictvím různých postupů dosáhnout navenek zdání, že majetek získaný v souvislosti s trestnou činností je nabytý v souladu se zákonem.

Ve vztahu k zákonu č. 253/2008 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu je možno se odkázat na Ing. Dvořáka, který definoval pojem legalizace následovně.

„Legalizace výnosů je jako právní pojem v platném právním řádu České republiky definován zákonem č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (dále jen zák. č. 253/2008 Sb.), který nahradil zák. č. 61/1996 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů. V zák. č. 253/2008 Sb. v §3 odst. 1 je stanoveno, že za legalizaci se považuje jednání sledující zakrytí nezákonného původu jakékoliv ekonomické výhody vyplývající z trestné činnosti s cílem vzbudit zdání, že jde o majetkový prospěch nabytý v souladu se zákonem. Uvedené jednání spočívá například:

- a) „v přeměně nebo převodu majetku s vědomím, že pochází z trestné činnosti, za účelem jeho utajení nebo zastření jeho původu nebo za účelem napomáhání osobě, která se účastní páčání takové činnosti, aby unikla právním důsledkům svého jednání,*
- b) v utajení nebo zastření skutečné povahy, zdroje, umístění, pohybu majetku nebo nakládání s ním nebo změny práv vztahujících se k majetku s vědomím, že tento majetek pochází z trestné činnosti,*
- c) v nabytí, držení, použití majetku nebo nakládání s ním s vědomím, že pochází z trestné činnosti, nebo*
- d) ve zločinném spolčení osob nebo jiné formě součinnosti za účelem jednání uvedeného pod písmeny a), b) nebo c).“³⁴*

---

³³ VANTUCH, Pavel. Nový zákon č. 253/2008 Sb. proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. *Právní fórum*. roč. 5, č. 11, str. 33-48

Takto uvedená obecná definice je v našem právu používána prakticky od účinnosti již zrušeného zák. č. 61/1996 Sb. o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění některých zákonů. Tato definice byla prakticky přejata i trestním právem, kde se odráží jak v právu hmotném, tak v procesním, ale i ve vztahu ke skutkovým podstatám, které upravují legalizaci výnosů z trestné činnosti a které jsou uvedeny v následující kapitole.

3.2 Skutkové podstaty trestných činů souvisejících s legalizací dle platného trestního zákoníku

V aktuálním platném znění trestního zákoníku, tedy zák. č. 40/2009 Sb., který byl novelizován zák. č. 287/2018 Sb., kdy tento nabyl účinnosti od 1. 2. 2019, jsou skutkové podstaty trestných činů spojené s legalizací výnosu z trestné činnosti definovány takto:

§ 216 zák. č. 40/2009 Sb.

Legalizace výnosu z trestné činnosti

„(1) Kdo ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou, nebo kdo takovou věc přemění v úmyslu umožnit jiné osobě, aby unikla trestnímu stíhání, trestu nebo ochrannému opatření nebo jejich výkonu, nebo

kdo se ke spáchání takového trestného činu spolčí, bude potrestán odnětím svobody až na čtyři léta, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

(2) Kdo zastírá původ věci, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině, zejména tím, že zakrývá nebo utajuje její skutečnou povahu, umístění, pohyb, nakládání s ní, vlastnické nebo jiné právo k ní, nebo kdo jinak usiluje, aby bylo podstatně ztíženo nebo znemožněno zjištění jejího původu, nebo kdo se ke spáchání takového trestného činu spolčí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.

---

³⁴ DVOŘÁK, V., ŠUGÁR, J., MÁLEK, P., HORÁČEK, P., *Výnosy z trestné činnosti*. 1. Praha: Scientia, 2010, s. 127-128. ISBN 978-80-86960-67-8

- (3) *Odnětím svobody na jeden rok až šest let nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán,*
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci pocházející ze zločinu,*
  - b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má větší hodnotu, nebo*
  - c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného větší prospěch.*
- (4) *Odnětím svobody na dvě léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,*
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,*
  - b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci pocházející ze zvláště závažného zločinu,*
  - c) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má značnou hodnotu,*
  - d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo*
  - e) spáchá-li takový čin proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona.*
- (5) *Odnětím svobody na tři léta až deset let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán,*
- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve spojení s organizovanou skupinou působící ve více státech,*
  - b) spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má hodnotu velkého rozsahu, nebo*
  - c) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.³⁵*

Skutková podstata trestného činu Legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti popsána zákonem č. 40/2009 Sb. trestní zákoník v platném znění je vymezena následovně:

---

³⁵ § 216, zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

§ 217 zák. č. 40/2009 Sb.

Legalizace výnosů z trestné činnosti z nedbalosti

- „(1) *Kdo jinému z nedbalosti umožní zastřít původ nebo zjištění původu věci větší hodnoty, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci.*
- (2) *Stejně bude potrestán, kdo z nedbalosti ukryje, na sebe nebo na jiného převede, přechovává nebo užívá věc větší hodnoty, která je výnosem z trestné činnosti spáchané na území České republiky nebo v cizině jinou osobou.*
- (3) *Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán,*
- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 proto, že porušil důležitou povinnost vyplývající z jeho zaměstnání, povolání, postavení nebo funkce nebo uloženou mu podle zákona,*
  - b) *spáchá-li takový čin ve vztahu k věci pocházející ze zločinu,*
  - c) *spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má značnou hodnotu, nebo*
  - d) *získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.*
- (4) *Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán,*
- a) *spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 ve vztahu k věci pocházející ze zvlášť závažného zločinu,*
  - b) *spáchá-li takový čin ve vztahu k věci, která má hodnotu velkého rozsahu, nebo*
  - c) *získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.*³⁶

---

³⁶ § 217, Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

4 Právní vymezení zajištění výnosů z trestné činnosti

Výnosy z trestné činnosti jsou v České republice považovány za hodnoty, které byly dosaženy protiprávním jednáním a je tedy nutné, tyto hodnoty vrátit zpět oprávněným subjektům. K tomu slouží trestní právo.

Trestní právo, tak jak je zakotveno v českém právním systému, by mělo plnit hned několik základních funkcí, kterými disponuje zpravidla každá právní norma. Jedná se o funkci:

- a) ochrannou
- b) preventivní
- c) represivní
- d) regulativní

Právnímu institutu **ZAJIŠTĚNÍ VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI**, je přiřazována funkce ochranná, neboť svým dopadem zajišťuje ochranu společnosti před kriminalitou. Objektem zákonné ochrany jsou tedy společenské vztahy, zájmy a hodnoty.

„Zajišťovací instituty napomáhají svou podstatou k objasňování a reparaci trestné činnosti, neboť jejich účelem je pouze omezení nakládání s majetkem, nikoliv jeho odejmutí. Ač se jedná o citelný zásah do vlastnického práva, tedy do ústavně zaručených práv osob, tak je tento zásah přiměřený cíli sledovaného zákonem, kterými jsou zejména, zjištění trestných činů a jejich pachatelů a náprava způsobené škody.“³⁷

Postup orgánů činných v trestním řízení (dále jen OČTŘ), který může dospět až do využití institutu **ZAJIŠTĚNÍ**, je započat buď podáním trestního oznámení, a to kýmkoli, nebo z úřední povinnosti, kdy policejní orgán nebo jiný OČTŘ zjistí, že zde jsou okolnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin. Úkolem policejních složek je samostatné vyhledávání a odhalování trestné činnosti, a to již ve fázi před zahájením úkonů trestního řízení.

Pokud je třeba, v průběhu trestního řízení je OČTŘ využit, kromě jiných, také institut **ZAJIŠTĚNÍ**, který je upraven z.č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve

³⁷ Zajištění výnosů z trestné činnosti či náhradní | epravo.cz. *EPRAVO.CZ – Váš průvodce právem - Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. Copyright © EPRAVO.CZ, a.s. 1999 [cit. 05. 02. 2019]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zajisteni-vynosu-z-trestne-cinnosti-ci-nahradni-hodnoty-107433.html>

znění pozdějších předpisů (dále jen TrŘ). Konkrétně bychom **zajištění**, přesněji zajištění věci nalezli v jeho první části, hlavě IV, která nese název „**Předběžná opatření a zajištění osob a věcí důležitých pro trestní řízení**“, oddíl čtvrtý pod názvem „Zajištění věcí důležitých pro trestní řízení“.³⁸

Jak už bylo uvedeno výše, tak se zajišťovací instituty dotýkají základních práv a svobod osob a OČTŘ musí postupovat v souladu se základními zásadami trestního řízení. Ve smyslu ust. § 2 odst. 4 TrŘ musí věci projednávat urychleně a bez zbytečných průtahů.³⁹

TrŘ za určitých podmínek dává na roveň zajištění (omezení) majetkových práv a zajištění osoby ve formě omezení její osobní svobody. Do těchto práv a svobod lze zasahovat pouze v odůvodněných případech a na základě zákona a v nezbytné míře pro zajištění účelu trestního řízení. Zde se odráží jedno ze základních pravidel právního státu, které je uvedeno v čl. 2 Ústavy české republiky, ve kterém se uvádí, že: „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, jež stanoví zákon.*“⁴⁰

4.1 Procesně-právní instituty zajišťování majetku a výnosů z trestné činnosti

Z obecného pohledu lze za zajištění považovat ta ustanovení trestního řádu, která směřují k vydání věci podle § 78 TrŘ a opatření k odnětí věci podle ustanovení § 79 TrŘ.

Speciální instituty zajištění lze rozdělit do dvou základních skupin:

- a) Do první skupiny lze řadit zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti, což upravuje ust. § 79a TrŘ a zajištění náhradní hodnoty podle ustanovení § 79g TrŘ.
- b) Do druhé skupiny lze pak zařadit zajištění nároků poškozeného podle ustanovení § 47 trestního řádu a zajištění výkonu trestu propadnutí majetku podle ustanovení § 347 trestního řádu.

³⁸ *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141#cast1-hlava4-oddil4>

³⁹ § 2 odst. 4, zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁴⁰ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů. In: *ASPI* [právní informační systém]. Wolters Kluwer ČR [cit. 5. 2. 2019].

Ad. a) Pro zajišťovací instituty, které byly zařazeny do skupiny první, je příznačné naplnění dvou základních podmínek, kterými jsou:

- a) zahájení trestního řízení
- b) věc důležitá pro trestní řízení

Předpokladem pro jejich využití je to, že v předmětném trestním řízení jsou zahájeny úkony trestního řízení ve smyslu ustanovení § 158 odst. 3 trestního řádu a dále je nutné splnění podmínky, že zajišťovaná věc je věcí důležitou pro trestní řízení, jež je popsána v ust. § 77b TrŘ, který uvádí:

„Věcí důležitou pro trestní řízení je věc, která

- a) může sloužit pro důkazní účely,*
- b) je nástrojem trestné činnosti,*
- c) je výnosem z trestné činnosti, nebo*
- d) je náhradní hodnotou za věc uvedenou v písmenech b) a c)“⁴¹*

Za nástroj trestné činnosti je považována věc, která byla určena ke spáchání trestného činu nebo byla k jeho spáchání užita. Oproti tomu *výnosem z trestné činnosti* je chápána věc, která byla získána trestným činem nebo jako odměna za trestný čin, nebo byla, byť jen z části, nabyta za věc získanou trestným činem nebo za věc tvořící odměnu za trestný čin, včetně plodů a užitků.

Ad. b) Pro užití institutů zajištění, které jsou zařazeny do skupiny druhé, je nutné, aby byly splněny opět dvě základní podmínky. V daném trestním řízení musí být zahájeny úkony trestního stíhání podle ustanovení § 160 odst. 1 trestního řádu. Dále musí reálně hrozit důvodná obava, že uspokojení nároku poškozeného na náhradu škody bude mařeno nebo stěžováno.

4.1.1 Povinnost k předložení nebo vydání věci, odnětí věci

Povinnost k předložení nebo vydání věci a odnětí věci jsou zajišťovacími instituty, jež jsou pro svou obecnou povahu postaveny mimo zajišťovací instituty, které

---

⁴¹ § 77b, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

slouží a jsou určeny k zajišťování výnosů. Tyto instituty slouží primárně k opatření přítomnosti věci, které jsou důležité pro trestní řízení a tím dosažení jeho účelu.

Povinnost k předložení nebo vydání věci je procesním zajišťovacím úkonem, který spočívá v tom, že OČTR uloží povinnost osobě, která má u sebe věc důležitou v trestním řízení, vydat věc za účelem jejího zajištění, a to ve smyslu ustanovení § 78 a § 79TrŘ.

Vedle věcí hmotných a listin, jež mohou v rámci trestního řízení sloužit jako důkaz, patří k věcem, které jsou důkazními prostředky i listinné cenné papíry a věci, ohledně kterých může být soudem uložen trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty nebo ochranné opatření zabránění věci nebo zabránění náhradní hodnoty.

Výzva k předložení nebo vydání věci má formu opatření, které určuje tomu, kdo má předmětnou věc v držení, aby takovou věc předložil nebo vydal. Ze shora uvedeného vyplývá, že osobou, která věc vydává, nemusí být pouze osoba obviněná, ale její vlastník.

Předmětné ustanovení, které se týká výzvy k předložení nebo vydání věci, lze užít již ve fázi před zahájením trestního řízení. Vyzvat osobu k předložení či vydání věci je v řízení před soudem oprávněn předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce a policejní orgán.

Osoba, která je vyzvána k vydání věci, je povinna věc vydat. Osoba musí být před tímto úkonem řádně poučena o tom, že pokud výzvě nevyhoví, tak jí věc může být odňata a zároveň se vystavuje jiným následkům ve smyslu ustanovení § 66 TrŘ, „Pořádková pokuta⁴²“.

Osobě, která věc vydala, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu. O vydání věci se sepíše protokol, který mimo obvyklých formálních a obsahových náležitostí musí obsahovat též dostatečně přesný popis vydané věci, který by umožnil určit její totožnost.

---

⁴² § 66, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Pokud ani přes řádné poučení osoba, která má věc důležitou pro trestní řízení v držení, výzvě nevyhoví, může jí být taková věc odňata, jak je uvedeno v ustanovení § 79 odst. 1 TrŘ⁴³.

V řízení před soudem se tak stane, věc se odejme, na příkaz předsedy senátu a v přípravném řízení na příkaz státního zástupce a policejního orgánu. Policejní orgán však k vydání takového příkazu potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. Toto neplatí, pokud věc nesnese odkladu a současně pokud předchozího souhlasu nelze dosáhnout.

Může však nastat situace, kdy k odnětí věci dochází v rámci jiného procesního úkonu, např. při domovní prohlídce nebo při provádění prohlídky jiných prostor a pozemků. V tomto případě není nutno vydávat zvláštní příkaz, neboť tento příkaz k odnětí věci je již zahrnut v příkazu k provedení prohlídky, který je vydáván soudem.

K odnětí věci se dle možností přibere osoba, která není na věci zúčastněna. Osobě, které byla věc odňata, vydá orgán, který úkon provedl, ihned písemné potvrzení o převzetí věci nebo opis protokolu., jak je výše uvedeno.

Stejně tak jako u úkonu vydání věci se o odnětí věci sepíše protokol, který musí taktéž obsahovat dostatečně přesný popis věci odňaté.

4.1.2 Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti

Zajišťování nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti se řídí ustanovením § 79a trestního řádu. Za trvání podmínky, že zjištěné skutečnosti nasvědčují tomu, že určitá věc je nástrojem nebo výnosem z trestné činnosti, může být taková věc zajištěna.

Obdobně jako u obecných zajišťovacích institutů takového rozhodnutí může vydat předseda senátu a v přípravném řízení státní zástupce či policejní orgán, přičemž policejní orgán opět k vydání takového rozhodnutí potřebuje předchozí souhlas státního zástupce. V naléhavých případech, které nesnesou odkladu takového souhlasu, není třeba. V takovémto případě policejní orgán do 48 hodin musí své

---

⁴³ § 79 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

rozhodnutí předložit státnímu zástupci, který s ním vysloví souhlas nebo jej zruší. Proti vydanému usnesení je přípustná stížnost, která nemá odkladný účinek.⁴⁴

V rozhodnutí o zajištění věci je zapotřebí náležitě vymezit věc, která podléhá zajištění, aby nemohlo dojít k její případné záměně. Oproti minulosti, kdy právní úprava byla roztržena a byla rozdělena na zajišťování jednotlivých forem majetku uvedených v ustanoveních § 79a až 79e trestního řádu (zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, zajištění zaknihovaných cenných papírů, zajištění nemovitosti, atd...), je z dnešního pohledu toto ustanovení sjednocené a ucelené.

Postupy, které vedly k zajištění věci, byly u jednotlivých typů zajišťovacích ustanovení prakticky shodné a do určité míry velmi podobné, proto zákonodárce tyto postupy zjednodušil a vložil je pouze do jednoho „universálního“ ustanovení.⁴⁵

V předešlé právní úpravě však bylo paradoxní, že ač byla zajišťovací ustanovení rozdělena do skupin, nepokrývala veškeré typy věcí a bylo tedy třeba tato ustanovení ujednotit a zjednodušit.⁴⁶ V tabulce č. 1 níže jsou pro srovnání uvedeny tyto zajišťovací před a po novelizaci zák. č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, která byla provedena zákonem č. 55/2017 Sb., ze dne 19. 1. 2017, který nabyl účinnosti ke dni 18. 3. 2017. Na první pohled je jasné, že novelou byl celý proces zajišťování značně zjednodušen.

Procesní úkon ve smyslu ustanovení § 79a TrŘ je úkonem zatímním a zajišťovacím, jež nepředstavuje konečné rozhodnutí ve věci. K jeho omezení či zrušení orgánem činným v trestním řízení může dojít, pokud skutečnosti, které vedly pro jeho provedení, pominou.

Policejní orgán k tomuto zajišťovacímu úkonu přistupuje proto, aby dosáhl účelu trestního řízení, kterým je podle § 1 odst. 1 trestního řádu trestný čin náležitě zjistit a jeho pachatele podle zákona spravedlivě potrestat za současného respektování zásady presumpce nevinny.

---

⁴⁴ §146a, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁴⁵ 79a, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁴⁶ Důvodová zpráva k zákonu č. 55/2017 Sb., změna trestního zákoníku a dalších zákonů. In: *ASPI [právní informační systém]*. Wolters Kluwer ČR [cit. 22.02.2019]

Tab. č.1: Porovnání právních úprav zajišťovacích institutů před 17. 3. 2017 a po přijaté novele ze dne 19. 1. 2017⁴⁷

ZAJIŠTĚNÍ VÝNOSŮ Z TRESTNÉ ČINNOSTI	
stav do 17.3.2017	stav od 18.3.2017
• Vydání věci dle § 78 TrŘ	NE
• Odnětí věci dle § 79 TrŘ	NE
• Zajištění peněžních prostředků na účtu dle § 79a TrŘ	• Zajištění nástrojů trestné činnosti a výnosů z trestné činnosti dle § 79a TrŘ
• Zajištění peněžních prostředků na účtu dle § 79b TrŘ	
• Zajištění zaknihovaných cenných papírů dle § 79c TrŘ	
• Zajištění nemovitosti dle § 79d TrŘ	
• Zajištění nehmotné věci dle § 79e TrŘ	
• Zajištění náhradní hodnoty dle § 79f TrŘ	• Zajištění náhradní hodnoty dle § 79g TrŘ

Osobě obviněného, vůči němuž se trestní řízení vede, trestní řád přiznává právo uplatňovat stížnostní prostředek omezení či zrušení zajištění k ochraně svých práv, primárně ústavních práv na ochranu vlastnictví, jež jsou uvedeny v předpisu nejvyšší právní síly, v Listině základních práv a svobod. Tyto právní závěry judikoval Ústavní soud ČR v několika svých rozhodnutích, která se vztahují k zajišťovacímu úkonu (př. usnesení sp. zn. I. ÚS 3074/08 ze dne 7. 1. 2009⁴⁸, III. ÚS 3071/08 ze dne

⁴⁷ Databáze informačního Systému ETŘ Policie České republiky

⁴⁸ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 1. 2009, sp. zn. . I. ÚS 3074/08. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=60975&pos=1&cnt=1&typ=result>

11. 6. 2009⁴⁹, V. ÚS 2564/09 ze dne 5. 1. 2010⁵⁰). Osoba, které byla věc zajištěna, má právo kdykoliv po nabytí právní moci usnesení o zajištění žádat o zrušení nebo omezení zajištění. O takové žádosti musí orgány činné v trestním řízení neodkladně rozhodnout. O zrušení zajištění rozhoduje příslušný soud. Byla-li žádost zamítnuta, může ji tato osoba, neuvede-li nové důvody, opakovat až po uplynutí 30 dnů od právní moci rozhodnutí.⁵¹

Velmi často v policejní praxi dochází k zajištění věcí i při jiných procesních úkonech, např. při domovních prohlídkách. V tomto případě je však ve smyslu ustanovení § 79c TrŘ trochu odlišný postup. Pokud není zcela zjevné, že věc, která má být zajištěna je výnosem z trestné činnosti, je zajištěna jako důkaz, kdy na postup při vydání a odnětí movité věci se užije analogie ustanovení § 78 a 79 trestního řádu. OČTŘ musí následně posoudit, zda se jedná o výnos z trestné činnosti či nikoli. Rozhodnutí o zajištění podle § 79a trestního řádu ohledně movité věci, která byla vydána nebo odňata v rámci domovní prohlídky, musí být vydáno do 96 hodin od takového úkonu. Tímto způsobem je zajištěna transparentnost rozhodování OČTŘ, jež musí movité věci, které považují za výnos z trestné činnosti označit.

Povinností OČTŘ je průběžně vyhodnocovat stav, zda jsou dodrženy podmínky pro další trvání zajištění.

4.1.3 Zajištění náhradní hodnoty

Upravuje ustanovení § 79g TrŘ, který připouští zajištění náhradní hodnoty. To nastává v případě, pokud vznikne situace, že není výnos z trestné činnosti dohledán. Pak zákonodárce ve smyslu ustanovení § 79g trestního řádu připouští zajištění náhradní hodnoty, která je ekvivalentem výnosu z trestné činnosti.

Místo výnosu může být zajištěna náhradní hodnota, která by jen z části odpovídá hodnotě z výnosu z trestné činnosti. Tento druh zajištění lze uplatnit pouze proti osobě, která měla povinnost strpět zajištění původní věci (výnosu z trestné činnosti), přičemž se postupuje obdobně podle příslušných ustanovení (§ 79a TrŘ), která upravují zajištění věci, která je nástrojem nebo výnosem z trestné činnosti.

⁴⁹ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 6.2009, sp. zn. III. ÚS 3071/08. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=62776&pos=1&cnt=1&typ=result>

⁵⁰ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 5. 1. 2010, sp. zn. V. ÚS 2564/09. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=64578&pos=1&cnt=1&typ=result>

⁵¹ § 79f odst. 2, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Podmínky pro zajištění věci jsou v případě zajištění náhradní hodnoty doplněny pouze o podmínku přiměřenosti, oproti podmínkám pro zajištění věci. To znamená, že budoucí zajišťovaná „náhradní“ věc nesmí být ve výrazném nepoměru se zajišťovanou hodnotou.

Obecný význam pro rozhodnutí o zajištění náhradní hodnoty z pohledu možnosti zajištění jiného majetku než přímo souvisejícího s páchanou trestnou činností má právní stanovisko trestního kolegia Nejvyššího soudu ČR (dále jen NS ČR), které bylo zveřejněno dne 25. 2. 2011 na internetových stránkách NS ČR v sekci pro veřejnost a média a následně i ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, vydávaných tímto soudem (R 19/2011 tr). Schválené stanovisko NS ČR totiž ukládá, že *„nelze-li zajistit finanční prostředky, které pachatel získal trestnou činností (jsou tedy výnosem z trestné činnosti), pak je třeba zajistit jako náhradní hodnotu pro odškodnění jakýkoliv jiný majetek pachatele způsobilý k zajištění, aniž by tento majetek měl nějaký vztah ke spáchané trestné činnosti. Tento schválený postup ujednocuje přístup k pachateli trestného činu a také se snaží pomoci obětem, jenž trpí útokem pachatele a které se mnohdy marně nebo jen formálně snaží o odškodnění, protože po skončení soudního řízení již není z čeho odškodňovat. Proto je možné již v přípravném řízení zajistit jakýkoliv majetek pachatele, aby odškodnění nebylo jen formální, ale reálné“*.⁵²

4.1.4 Ostatní zajišťovací instituty

V kapitole 4.1 byly speciální procesní zajišťovací instituty rozděleny do dvou skupin. Před zahájením trestního stíhání a po něm. V této podkapitole se autor věnuje právě skupině druhé, pro kterou je mimo jiných, základní podmínkou zahájení trestního stíhání dle § 160 odst. 1 trestního řádu.

Tyto zajišťovací instituty se primárně nevztahují na výnosy z trestné činnosti, ale aby byl výčet zajišťovacích úkonů úplný, je nezbytné je zde zmínit, protože soud při rozhodování o trestu přihlíží také k chráněným zájmům osob poškozených trestným činem.⁵³

---

⁵²Nejvyšší soud / Pachateli trestného činu lze zajistit jakýkoli majetek pro odškodňování. *Nejvyšší soud / Titulní stránka* [online]. Copyright © [cit. 24. 2. 2019]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/web/Proverejnostamedia~TiskovezpravyNejvyssihosoudu~Pachateli_trestneho_cinu_lze_zajistit_jakymkoliv_majetek_pro_odskodnovani~?openDocument&lng=CZ

⁵³ § 38 odst. 3, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Dalšími zajišťovacími instituty podle trestního řádu jsou tedy:

- a) zajištění nároku poškozeného⁵⁴ (§ 47 TrŘ)
- b) zajištění výkonu peněžitého trestu⁵⁵ (§ 344 TrŘ)
- c) zajištění výkonu trestu propadnutí majetku⁵⁶ (§347 TrŘ)

Jak již bylo výše uvedeno, předpoklad pro využití těchto institutů je, že došlo k zahájení trestního stíhání dle § 160 odst. 1 TrŘ. **Tímto způsobem lze zajistit pouze majetek obviněného.** Výkon zajištění provádí soud a v přípravném řízení státní zástupce.

Nárok poškozeného na náhradu škody lze zajistit pouze v případě: *„Byla-li poškozenému způsobena trestným činem škoda nebo nemajetková újma, nebo získal-li obviněný takovým trestným činem na jeho úkor bezdůvodné obohacení, lze nárok až do pravděpodobné výše škody nebo nemajetkové újmy nebo až do pravděpodobného rozsahu bezdůvodného obohacení zajistit na majetku obviněného. Zajišťovat nelze nárok, který nelze v trestním řízení uplatnit. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.“*⁵⁷

Zajištění podle § 47 TrŘ je prováděno v zásadě na návrh poškozeného. Policejní orgán má právo zajistit takový nárok poškozeného nemá, ale objasňuje skutečnosti potřebné pro posouzení nároku poškozeného. Jedná se zejména o skutečnosti, jaké části majetku by přicházely do úvahy pro zajištění.

Další činností policejního orgánu je poučení poškozeného o možnosti podání návrhu státnímu zástupci k zajištění majetku obviněného. V neposlední řadě pak policejní orgán upozorňuje státního zástupce v případech, kde hrozí nebezpečí z prodlení, nebo to vyžaduje ochrana zájmu poškozeného.

Využitím ustanovení § 347 TrŘ lze zajistit veškerý majetek obviněného za předpokladu: *„Je-li obviněný stíhán pro trestný čin, za který vzhledem k povaze a závažnosti činu a poměrům obviněného třeba očekávat uložení trestu propadnutí*

⁵⁴ § 47, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁵⁵ § 344a, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁵⁶ §347, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁵⁷ § 47, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

*majetku, může soud a v přípravném řízení státní zástupce majetek obviněného nebo jeho určenou část zajistit. Soud zajistí majetek obviněného nebo jeho určenou část vždy, uložil-li trest propadnutí majetku rozsudkem, který dosud nenabyl právní moci. K zajištění nelze užít majetek, který je podle zvláštního právního předpisu vyloučen z výkonu rozhodnutí o zajištění.*⁵⁸ Je nezbytné uvést, že nelze obviněnému zajistit veškeré věci.

Z výkonu institutu zajištění jsou příkladem vyloučeny dle § 3 zák. č. 279/2003 Sb. o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů⁵⁹, jsou vyloučeny

- a) pohledávky obviněného na výplatu výživného
- b) pohledávky na výplatu dávek nemocenského a důchodového pojištění
- c) dávky státní a sociální podpory a pěstounské péče

Dále jsou vyloučeny z výkonu rozhodnutí zejména:

- a) běžné oděvní součásti
- b) obvyklé vybavení domácnosti, snubní prsten a předměty podobné povahy
- c) zdravotnické potřeby
- d) hotové peníze do částky dvojnásobku životního minima
- e) zvířata, která slouží obviněnému jako společník

Před aplikací zajištění dle § 347 trestního řádu orgány činné v trestním řízení musí velice podrobně zkoumat, zda jsou opravdu splněny veškeré podmínky pro uložení trestu propadnutí majetku. Pokud má pachatel v držení i věci, které získal trestným činem nebo jako odměnu za něj, tak zajištění podle § 347 trestního řádu se na ně nevztahuje, protože nejsou jeho majetkem. V tomto případě je nutno tyto věci zajistit postupem jako při zajišťování pro účely trestu propadnutí věci.⁶⁰

---

⁵⁸ § 347 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁵⁹ Zákon č. 279/2003 Sb. o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů

⁶⁰ DVOŘÁK, V., ŠUGÁR, J., MÁLEK, P., HORÁČEK, P., *Výnosy z trestné činnosti*. 1. Praha: Scientia, 2010, s. 23-24. ISBN 978-80-86960-67-8

4.2 Hmotně-právní instituty zajištění

Trestní zákoník (dále jen TrZ) umožňuje v souvislosti s konfiskací výnosů z trestné činnosti uložit řadu trestů. V trestním zákoně existují dvě základní **formy pro odčerpání výnosu z trestné činnosti**. První skupinou, kterou lze obecně označit jako **TRESTY**. Mezi tyto trestně procesní instituty řadíme:

- a) propadnutí majetku⁶¹ (§ 66 TrZ)
- b) propadnutí věci⁶² (§ 70 TrZ)
- c) propadnutí náhradní hodnoty⁶³ (§ 71 TrZ)

Druhou skupinou, kterou soudy využívají pro odčerpání majetku, jsou **OCHRANNÁ OPATŘENÍ**. Do této skupiny spadá:

- a) zabránění věci⁶⁴ (§ 101 TrZ)
- b) zabránění náhradní hodnoty⁶⁵ (§ 102 TrZ)
- c) zabránění části majetku⁶⁶ (§ 102a TrZ)

Pokud soud přistoupí k uložení trestů či ochranných opatření, musí dbát obecných zásad pro ukládání trestů a sankcí, neboť tímto úkonem je značným způsobem zasaženo do práv obviněného. Dále soud při ukládání trestu a jeho výměry přihlíží k polehčujícím okolnostem, zejména pak k chování pachatele po činu a k tomu, zda se pachatel snažil škodu nahradit nebo odstranit jiné škodlivé následky.⁶⁷

V opačném případě pak soud přihlíží k okolnostem přitěžujícím, které jsou vymezeny § 42 trestního zákoníku. Například se jedná o okolnosti, kdy „*spáchal trestný čin ze ziskuchtivosti, z pomsty, z národnostní, rasové, etnické, náboženské, třídní či jiné podobné nenávisti nebo z jiné zvlášť zavrženíhodné pohnutky*“⁶⁸

Soud též přihlíží při stanovení trestu a jeho výměry k tomu, zda pachatel trestným činem získal nebo se snažil získat trestným činem majetkový prospěch. Na

---

⁶¹ § 66, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶² § 70, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶³ § 71, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶⁴ § 60, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶⁵ § 102, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶⁶ § 102a, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶⁷ § 41, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁶⁸ § 47 odst. 1, písm. b), zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

základě majetkových a osobních poměrů pachatele následně soud může uložit, s přihlédnutím k výši získaného majetkového prospěchu trest, který ho postihne na majetku (propadnutí majetku dle § 66 TrZ, peněžitý trest dle § 67 TrZ, trest propadnutí věci dle § 70 TrZ, nebo trest propadnutí náhradní hodnoty dle § 71 TrZ). Tyto tresty jsou soudem ukládány samostatně nebo ve spojení s jiným trestem.

Soudem využívané tresty umožňující odčerpání výnosů z trestné činnosti:

Ad a) Propadnutí majetku

Tento trest je možné uložit pouze, pokud jsou splněny podmínky, které jsou striktně vymezeny v ustanovení § 66 TrZ.

„(1) Soud může vzhledem k okolnostem spáchaného trestného činu a poměrům pachatele uložit trest propadnutí majetku, odsuzuje-li pachatele k výjimečnému trestu anebo odsuzuje-li jej za zvlášť závažný zločin, jímž pachatel pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch.

(2) Bez podmínek odstavce 1 může soud uložit trest propadnutí majetku pouze v případě, že trestní zákon uložení tohoto trestu za spáchaný zločin dovoluje; jako samostatný trest může být trest propadnutí majetku uložen, jestliže vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu a k osobě a poměrům pachatele uložení jiného trestu není třeba.

(3) Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí; propadnutí se však nevztahuje na prostředky nebo věci, jichž je nezbytně třeba k uspokojení životních potřeb odsouzeného nebo osob, o jejichž výživu nebo výchovu je odsouzený podle zákona povinen pečovat.

(4) Výrokem o propadnutí majetku zaniká společné jmění manželů.

(5) Propadlý majetek připadá státu.“⁶⁹

Podmínky, které jsou uvedeny ve výše uvedené citaci, by měly orgány činné v trestním řízení velmi pečlivě zkoumat, a to již ve fázi před zahájením trestního stíhání, tedy již ve fázi přípravného řízení, pokud uvažují o aplikaci tohoto ustanovení.

---

⁶⁹ § 66, zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

Tímto trestem může být postižen pouze majetek, který náleží pachateli, kdy trest se vztahuje i na spoluvlastnické podíly a společné jmění manželů. V tomto případě dochází k zániku společného jmění ze zákona, přičemž k tomuto dochází dnem nabytí právní moci rozsudku, jímž byl uložen trest propadnutí majetku. Takto propadlý majetek se stává vlastnictvím státu.

Ad. b) Propadnutí věci

Soudem může být uložen trest propadnutí věci, který je uveden v ustanovení § 70 TrZ, a propadá věc, která náleží pachateli a za podmínky, že se jedná o věc, „*kteřá je nástrojem trestné činnosti, nebo která je zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti, pokud hodnota věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti není ve vztahu k hodnotě věci tvořící zprostředkovaný výnos z trestné činnosti zanedbatelná.*“⁷⁰

V tomto případě nástrojem trestné činnosti rozumíme všechny věci, které byly pachatelem užity k páčání trestné činnosti.

Věcmi užitými ke spáchání trestného činu jsou myšleny takové předměty nebo hodnoty, které byly pachatelem skutečně použity při páčání trestného činu, přičemž došlo k naplnění některé ze skutkových podstat trestných činů. Prostřednictvím této věci bylo ze strany pachatele realizováno jeho protiprávní jednání, přičemž tyto předměty nebo hodnoty musely mít nějaký skutečný vliv.

Stejný charakter jako věci ke spáchání užité mají věci ke spáchání trestného činu určené, pouze s tím rozdílem, že nedošlo k vlastní realizaci trestného činu.

Soud musí zkoumat zda věci, které mají být prohlášeny za propadlé, v době vyhlášení rozsudku existují a jsou dosažitelné. Toto je zajištěno předchozím užitím některým ze zajišťovacích institutů. Propadlá věc připadá státu okamžikem nabytí právní moci rozhodnutí o propadnutí věci.

Ad. c) Propadnutí náhradní hodnoty

Trest propadnutí náhradní hodnoty přichází v úvahu za situace, kdy pachatelem byla věc, u které přicházelo v úvahu její propadnutí, zničena, poškozena, zcizena, učiněna neupotřebitelnou nebo zužitkována, či jinak tento trest zmaří.

---

⁷⁰ § 70, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

Náhradní hodnotou je myšlen ekvivalent výnosu, tedy jakákoli jiná věc či majetková hodnota, která náleží pachateli. Za propadlou může být vyslovena náhradní hodnota, která dosahuje až do výše hodnoty věci, či jiné majetkové hodnoty zmařené. Podmínky pro propadnutí náhradní hodnoty jsou vymezeny ustanovením § 71 trestního zákoníku.⁷¹

Ochranná opatření:

Ad. a) Zabrání věci

Jak již bylo výše uvedeno, soud kromě trestů, které jsou uvedeny v trestním zákoníku, využívá ve svých rozhodnutích i řadu ochranných opatření. Je na místě uvést, že nejdůležitějším a základním rozdílem mezi trestem a ochranným opatřením, který je patrný již na první pohled, je to, že na rozdíl od trestů lze ochranné opatření uložit nejen osobám trestně odpovědným, ale i těm subjektům, na které nedopadá trestně právní odpovědnost. Jedním z takových opatření je zabrání věci, jež je legislativně upraveno ustanovením § 101 TrZ.

Podle výše uvedeného ustanovení může soud uložit zabrání věci, která náleží pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit, náleží-li pachateli, od jehož potrestání soud upustil, nebo ohrožuje-li bezpečnost lidí nebo majetku, popřípadě společnosti, anebo hrozí nebezpečí, že bude sloužit ke spáchání zločinu.⁷²

§ 101 zák. č. 40/2009 Sb.

Zabrání věci

„Soud může uložit zabrání věci, která je bezprostředním výnosem z trestné činnosti nebo je zprostředkovaným výnosem z trestné činnosti, pokud hodnota věci tvořící bezprostřední výnos z trestné činnosti není ve vztahu k hodnotě věci tvořící zprostředkovaný výnos z trestné činnosti zanedbatelná, a pokud taková věc

a) náleží pachateli, který byl odsouzen za trestný čin, ze kterého věc pochází,

b) náleží pachateli, kterého nelze stíhat nebo odsoudit,

c) náleží pachateli, od jehož potrestání soud upustil,

---

⁷¹ § 71, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁷² § 101, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

d) náleží nepřičetné osobě, která spáchala čin jinak trestný,

e) náleží jiné osobě, na kterou pachatel takovou věc převedl nebo která ji jinak nabyla, nebo

f) je součástí majetku ve svěřeneckém fondu nebo obdobném zařízení (dále jen „svěřenecký fond“) anebo v podílovém fondu.“⁷³

Výše uvedeným ustanovením je též upravena možnost, která umožňuje namísto zabránění věci soudu uložit povinnost odsouzenému provést na věci ve stanovené lhůtě taková opatření, která by napravila dosavadní protiprávní stav. Tyto povinnosti jsou vymezeny ve čtvrtém odstavci § 101 trestního zákoníku, přičemž spočívají v povinnosti:

- a) pozměnit ji takovým způsobem, aby ji nebylo možné použít ke společensky nebezpečnému účelu
- b) odstranit určité zařízení
- c) odstranit její označení nebo provést její změnu
- d) omezit dispozice s ní⁷⁴

Ad. b) Zabránění náhradní hodnoty

Za hodnotu, která by jinak podléhala trestu propadnutí věci nebo ochrannému opatření zabránění věci, trestní zákoník ve smyslu ustanovení § 102 TrZ umožňuje zabrat také náhradní hodnotu, a to až do výše, která odpovídá hodnotě takové věci. Podmínky pro zabránění náhradní hodnoty jsou vymezeny ustanovením § 102 trestního řádu, kde se uvádí:

„Jestliže ten, komu by mohla být zabráněna věc podle § 101 odst. 1 nebo 2, ji před rozhodnutím o zabránění zničí, poškodí nebo jinak znehodnotí, zcizí, učiní neupotřebitelnou, odstraní nebo zužitkuje, zejména spotřebuje, nebo jinak její zabránění zmaří, anebo jestliže zmaří trest propadnutí věci jednáním porušujícím zákaz podle § 70 odst. 5, popřípadě zmaří zabránění věci jednáním porušujícím zákaz podle § 104 odst. 2, může mu soud uložit zabránění náhradní hodnoty až do výše, která odpovídá

---

⁷³ § 101 odst. 2, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

⁷⁴ § 101 odst. 4, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

hodnotě takové věci. Hodnotu věci, jejíž zabrání mohl soud uložit, může soud stanovit na základě odborného vyjádření nebo znaleckého posudku.“⁷⁵

Ad. c) Zabrání části majetku

Zákonem č. 55/2017 Sb., ze dne 19. 1. 2017, který nabyl účinnosti ke dni 18. 3. 2017 byl novelizován trestní zákoník. V důsledku této novelizace bylo přidáno nové ustanovení upravující ochranné opatření, kterým je **ZABRÁNÍ ČÁSTI MAJETKU** dle § 102a TrZ.

Tímto opatřením byla zavedena tzv. rozšířená konfiskace. Jedná se o částečnou nebo úplnou konfiskaci majetku, která je ve vlastnictví osoby, jež je odsouzena za trestný čin, který vede buďto přímo či nepřímo k hospodářskému prospěchu. Novelizace zákona je výsledkem implementace konfiskační směrnice EU⁷⁶.

Je na místě představit obsah tohoto ochranného opatření. Tedy ustanovení § 102 odst. 1 TrZ uvádí, že:

*„Soud může uložit zabrání části majetku pachateli, který byl uznán vinným úmyslným trestným činem, na který trestní zákon stanoví trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně čtyři léta, nebo trestným činem neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací (§ 230), opatření a přechovávání přístupového zařízení a hesla k počítačovému systému a jiných takových dat (§ 231), pletich při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257), pletich při veřejné dražbě (§ 258), nedovoleného pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku podle § 285 odst. 2 až 4, šíření toxikomanie (§ 287), podplacení (§ 332) nebo nepřímého úplatkářství (§ 333), pokud pachatel takovým trestným činem pro sebe nebo pro jiného získal nebo se snažil získat majetkový prospěch a soud má za to, že určitá část jeho majetku je výnosem z trestné činnosti vzhledem k tomu, že hodnota majetku, který pachatel nabyt nebo převedl na jinou osobu nebo do majetku ve svěřeneckém fondu v době nejdéle 5 let před spácháním takového trestného činu, v době jeho páchaní nebo po jeho spáchání, je v nepoměru k příjmům pachatele nabytým v souladu se zákonem nebo byly zjištěny jiné skutečnosti odůvodňující takový závěr.“*⁷⁷ V této souvislosti stojí za povšimnutí zejména ta skutečnost, že je možné

⁷⁵ § 102 zákona č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

⁷⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii

⁷⁷ § 102a, odst. 1 zákona č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

postihnout také majetek, který je součástí společného jmění manželů, neboť ustanovení § 102a odst. 2 trestního zákoníku stanoví, že: „*Soud může uložit zabrání části majetku ve vztahu k věci, která by jinak mohla být zabráná pachateli podle odstavce 1, pokud pachatel takovou věc nabyt do společného jmění manželů nebo ji převedl do majetku ve svěřeneckém fondu*“.⁷⁸

Tímto způsobem může být postižen majetek, který byl získán nelegální činností. Jedná se především o majetek, který byl pořízen z prostředků získaných z trestné činnosti. Manželu nebo manželce je dána možnost, aby doložili původ majetku, neboť soud přihlíží ke všem skutečnostem a okolnostem, a tedy je zde dána možnost protějšku pachatele prokázat, že majetek nebyl získán nelegálním způsobem, tedy řádně z prostředků protějšku pachatele a tím zajistit ochranu legálně nabytého majetku spadajícího do společného jmění manželů.⁷⁹

Stejně, jako může být postižen nelegální majetek manžela nebo manželky pachatele, lze postihnout i majetek jiné osoby, „*pokud tato osoba věděla nebo mohla a měla vědět, že takovou věc nabytla z důvodu, aby se pachatel vyhnul jejímu zabrání, nebo věděla anebo mohla a měla vědět, že taková věc byla získána v rozporu se zákonem*“.⁸⁰

V rámci aplikace tohoto ustanovení se musí soud zabývat hodnotou majetku, který pachatel získal za období, které je vymezeno okamžikem nejdéle 5 let před spácháním v tomto ustanovení uvedeného trestného činu a na druhé straně je ohraničeno okamžikem pravomocného rozhodnutí pro takový trestný čin.

Soud dále zjišťuje výši příjmů, které pachatel nabyt legálně a v souladu se zákonem. Příjmy pachatele jsou zjišťovány za období, které je shodné s obdobím, jako je zjišťována hodnota majetku. V poslední řadě soud porovná hodnotu zjištěného majetku s výší příjmů pachatele. Pokud je zjištěn výrazný nepoměr mezi hodnotou majetku a příjmy pachatele, které nabyt legálně za sledované období, může soud uložit zabrání libovolné věci pachatele až do výše zjištěného nepoměru. Vzhledem k výše uvedenému dochází k tomu, že policejní orgán je nucen v mnohem vyšší míře provádět finanční šetření se zaměřením na zjištění majetkového profilu pachatele.

⁷⁸ § 102a, odst. 2 zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

⁷⁹ Nový institut ochranného opatření zabrání části majetku a jeho dopady na zúčastněné osoby. *Právní prostor*[online]. [cit. 20. 02. 2019]. Dostupné z: <https://www.pravni prostor.cz/clanky/trestni-pravo/novy-institut-ochranneho-opatreni-resici-zabrani-casti-majetku-a-jeho-dopady-na-zucastnene-osoby>

⁸⁰ § 102a, odst. 2 písm. a), zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

5 Finanční šetření

Vyhledávání výnosů z trestné činnosti a jejich následné zajištění je velmi časově náročné a tato činnost vyžaduje velkou škálu znalostí a vědomostí. Asi největším problémem, který vyplývá z autorovy vlastní praxe, je časová náročnost vyhledávání. Pachatelé mají majetek, který získali svou protiprávní činností, velmi dobře, nejrůznějšími způsoby, ukrytý před zraky okolí včetně orgánů činných v trestném řízení. Vyhledávání výnosů je základním úkolem pro orgány činné v trestním řízení, a to zejména z důvodu, že pokud nejsou pachatelem nelegální výnosy dohledány, tak nemohou být ani zajištěny. Pachateli se tak zločin vyplácí a neváhá jej opakovat. Je třeba však mít dostatečně efektivní nástroj, kterým by ukryté výnosy mohly být dohledány a následně zajištěny, případně konfiskovány. Takovým nástrojem policejního orgánu je „Finanční šetření“.

Finanční šetření však v současné právní úpravě není nijak obsaženo, a proto pro orgány činné v trestním řízení není nijak závazné. Jeho problematika je upravena pouze závazným pokynem policejního prezidenta č. 174⁸¹. Dle tohoto pokynu se finančním šetřením rozumí proces vyhledávání a dokumentace směřující k zajišťování výnosů z trestné činnosti nebo zajišťování náhradní hodnoty a vyhotovení majetkového profilu pro účely zajištění výkonu trestu či ochranného opatření nebo zajištění nároku poškozeného v trestním řízení, a následující úkoly spojené se správou takto zajištěného majetku. Finanční šetření může být provedeno policistou, který je pověřen vedením trestného řízení v konkrétní věci, kde byla způsobena majetková újma, či byl získán majetkový prospěch. Zpracovatelem je finanční šetření prováděno již od doby zahájení trestního řízení⁸². Jeho snahou je zjištění a zajištění přímých výnosů z trestné činnosti, případně zvážení možnosti zajistit majetek jiný pro účely zajištění náhradní hodnoty, nebo k účelu uspokojení nároku poškozeného pro uložení trestu propadnutí majetku.⁸³

Jak již bylo uvedeno výše v úvodu kapitoly, provádění finančního šetření je časově velmi náročné a pokud by mělo být prováděno rozsáhlejším charakterem, není v silách zpracovatele spisu jeho provedení. Může proto požádat o provedení šetření specialistu organizačním článku nebo útvaru, v rámci kterého je zařazen, nebo příslušné specializované pracoviště. V pokynu policejního prezidenta je finanční šetření

⁸¹ Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174 ze dne 12. Zář 2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení.

⁸² § 158 odst. 3, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁸³ ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení. 1. Vydání.* Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. s. 15. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

rozděleno na tzv. zkrácené, které je svou podstatou především zaměřeno na vyhledávání, dokumentaci a zajišťování výnosů z trestné činnosti, zajišťování důkazů a na zpracování částečného majetkového profilu prověřovaných osoba na komplexní, které navíc zahrnuje zpracování analýz a podrobného majetkového profilu prověřovaných osob. Ve výše uvedeném pokynu jsou zároveň uvedeny postupy, jakým způsobem je finanční šetření v jednotlivých etapách trestního řízení prováděno.⁸⁴ Těmito etapami se autor bude zabývat v některé z následujících kapitol.

5.1 Obecná metodika finančního šetření

Finanční šetření je specifickou činností policejního orgánu v rámci trestního řízení, jejímž cílem je zjistit, zadokumentovat a učinit opatření k zajištění výnosů z trestné činnosti a majetku pachatelů trestných činů. Jednotlivé postupy uplatňované při finančním šetření vycházejí z příslušných ustanovení trestního řádu. Zjišťování výnosů z trestné činnosti a majetku pachatelů z trestných činů představuje odhalení jeho původu nebo zdroje a jeho další užití. Zajištění výnosů z trestné činnosti a majetku pachatelů trestných činů představuje takové opatření, které zamezí pachatelům zcizení taktového majetku, popřípadě výnosů z trestné činnosti z dosahu orgánů činných v trestním řízení.⁸⁵

V trestním řízení, kde byla způsobena majetková újma, či byl získán majetkový prospěch, již od doby zahájení úkonů trestního řízení se provádí úkony směřující k důslednému zjištění, dokumentaci a zajištění výnosů z trestné činnosti a zvažuje se možnost zajištění majetku pro účely zajištění náhradní hodnoty, k uspokojení oprávněných nároků poškozeného nebo pro účely uložení trestu propadnutí majetku. Vzhledem k tomuto se posuzuje vhodnost provedení finančního šetření, případně rozsahu a způsobu jeho provedení. To vše s ohledem na dosud získané informace, s přihlédnutím k osobě pachatele trestné činnosti. V případě vhodnosti, se ještě před zahájením finančního šetření, konzultuje možnost provedení finančního šetření s příslušným státním zástupcem, s ohledem na osobu pachatele, rozsah a způsob provedení finančního šetření, jakož i počet a vztah osob a institucí, u kterých se toto šetření bude provádět.

---

⁸⁴ ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení. 1. Vydání.* Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. s. 16. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

⁸⁵ Interní materiály Policie ČR, *Metodika odčerpávání výnosů z trestné činnosti a jiných majetkových hodnot pachatelům trestných činů*

Dokumentace výnosů z trestné činnosti a majetku pachatelů trestných činů představuje obrazovou, písemnou, případně jinou formu záznamu, který spolehlivě prokáže vlastnický vztah pachatele.

Finanční šetření lze metodicky rozdělit do šesti fází⁸⁶:

- fáze č. 1- stanovení právní kvalifikace spáchaného trestného činu, možností a zákonných podmínek zajišťování majetku
- fáze č. 2- odhalení a zadokumentování výnosů z trestné činnosti a majetkových poměrů pachatelů trestných činů
- fáze č. 3- příprava a vydání rozhodnutí o zajištění výnosů z trestné činnosti nebo majetkových hodnot obviněného
- fáze č. 4- výkon rozhodnutí o zajištění výnosů a odčerpání majetkových hodnot obviněného
- fáze č. 5- stížnost proti usnesení o zajištění a další řízení o ní
- fáze č. 6- správa zajištěného majetku

Dle Dr. Jána Šugára, CSc. plní metodika finančního šetření následující funkce:

„1) Poznávací – spočívající v seskupování konkrétních postupů finančního šetření do praktických skupin na základě poznání zdrojů a jednotlivých forem výnosů z trestné činnosti. Jiný postup vyhledávání možného majetkového prospěchu pocházejícího z trestné činnosti zájmových osob bude volen u takových věcí a jiných majetkových hodnot, které jsou evidovány u osob a úřadu pověřených vedením evidence majetku (např. orgán pověřený vedením katastru nemovitostí, orgán správy daní, orgán, který vede registr motorových vozidel, banky apod.) a jiný způsob u majetkových hodnot, které nejsou evidovány (např. hotovostní peníze, řada movitých věcí apod.).

2) Formativní – spočívající ve vytváření typových modelů činnosti policejního orgánu

v procesu vyhledávání určitých forem výnosů z trestné činnosti, které představují systém

doporučených metod, uvedených výše.“⁸⁷

---

⁸⁶ Interní materiály Policie ČR, *Metodika odčerpávání výnosů z trestné činnosti a jiných majetkových hodnot pachatelům trestných činů*

Pro metodiku finančního šetření je důležité, aby vycházela z postupů, které jsou předpokládány trestním řádem nebo jiným právním předpisem, který se vztahuje k problematice vyhledávání výnosů z trestné činnosti. Pro policejní praxi to znamená, že každý postup či metoda musí mít svou oporu v právu. Pokud by byl zvolen jakýkoli jiný postup, jež by vedl k odhalení výnosu, byl by zmařen konečný cíl finančního šetření, čímž je odčerpání majetkového prospěchu pachatele.

5.2 Etapy finančního šetření

JUDr. Jiří Mazánek, ve Sborníku z III. ročníku vědeckého symposia nazvaného „Poznej svého klienta“ uvádí, že:

„Finanční šetření je postup, který je využitelný, resp. předpokládatelný, již od nejranějších stádií odhalování trestné činnosti a to i v případě, kdy dosud nebyly zahájeny úkony trestního řízení. Již v prvotních poznatcích o možném páčání trestné činnosti, ať jsou policejnímu orgánu sděleny jakoukoliv formou, jsou obvykle údaje o tom, jaké možné škody mohou vzniknout, jakým způsobem může být nakládáno s výnosem z trestné činnosti.“⁸⁸

Z tohoto vyplývá, že proces finančního šetření lze využít již v období, kdy v konkrétní trestní věci nebyly doposud zahájeny úkony trestního řízení. Toto představuje využití operativně pátracích prostředků. Tímto způsobem posbíraných informací a jejich následným vyhodnocením lze značným způsobem zkrátit dobu a rozsah finančního šetření.

Finanční šetření lze dle Šugára dělit na jednotlivé etapy. Kritériem pro toto dělení je období, kdy je finanční šetření zahájeno a realizováno.

5.2.1 Finanční šetření před zahájením úkonů trestního řízení

Činnost a úkony, které jsou v této etapě prováděny, jsou prováděny skrytě, a proto je tato etapa v literatuře někdy také nezývána jako finanční zpravodajství. Dílčí úkony jsou již zahájeny v době, kdy policejní orgán zjistí skutečnosti, například z oznámení, případně vlastním zjištěním, které nasvědčují tomu, že majetkový prospěch určité osoby může pocházet z trestné činnosti a může tak být jejím výnosem.

---

⁸⁷ ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení. 1. Vydání.* Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. s. 29. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

⁸⁸ PAVLÁT, V. Současné problémy agendy globálních finančních subjektů (LEI). In SCHLOSSBERGER, O. (ed.). Sborník z III. ročníku mezinárodního vědeckého symposia „Poznej svého klienta III“. Prague, EUPRESS VŠFS, 2015, s.60-71 . ISBN 978-80-7408-123-1

Cílem finančního zpravodajství je:

- odhalení možného zdroje majtkového prospěchu podezřelého a jiných zájmových osob
- odhalení latentní trestné činnosti a možných pachatelů legalizace výnosů z trestné činnosti
- provedení prvotních vztahových analýz, rozdělení majtkových poměrů podezřelého na legální a nelegální
- odhalení zdrojové trestné činnosti

Zdrojem informací mohou být informace, které jsou získávány z veřejně dostupných zdrojů (internet, sdělovací prostředky, sociální sítě,...), podněty kontrolních orgánů (např. Finanční analytický úřad ministerstva financí), lidské zdroje, vlastní zdroje (operativně pátrací činnost), informace z databází PČR (katastr nemovitostí, MagnusWeb⁸⁹) nebo též informace ze speciálních zdrojů (informační systémy PČR).

Zpracovatel spisu nebo určený specialista finančního šetření se v této etapě snaží zjistit skutečnosti, které by nasvědčovaly tomu, že majtkový prospěch pachatele je výnosem z trestné činnosti. Dále se z výše uvedených zdrojů snaží zjistit ty informace, které by po zahájení úkonů trestního řízení mohly být využity jako důkaz. V neposlední řadě je vedlejším cílem odhalení možných zdrojů latentní trestné činnosti a možných dalších pachatelů trestné činnosti. Výsledkem šetření je předběžný seznam majetku, který je pro orgány činné v trestním řízení zájmový, včetně odkazů na zdroje informací. Podstatou výše uvedených postupů je jejich skrytost, přičemž je zajištěno zmaření následných postupů finančního šetření podle trestního řádu, zejména ve smyslu zajišťovacích institutů a následné konfiskace.⁹⁰

5.2.2 Finanční šetření před zahájením úkonů trestního stíhání

Druhá etapa finančního šetření připadá v úvahu v době, kdy jsou již ve věci zahájeny úkony trestního řízení ve smyslu ustanovení § 158 odst. 3⁹¹ trestního řádu. Z tohoto důvodu při dodržení terminologie trestního řádu ji lze také nazývat jako etapou

---

⁸⁹ Informační systém, který zobrazuje informace o firmách v podobě reportu nebo tabulkového výstupu

⁹⁰ ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení. 1. Vydání.* Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. s. 60-71. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

⁹¹ § 158 odst. 3, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

prověřování. Tato etapa je zahájena v okamžiku, kdy je sepsán záznam o zahájení úkonů v trestním řízení. Ukončena je pak v době, kdy dochází k zahájení stíhání konkrétního pachatele. Poznatky, které byly získány v rámci etapy zpravodajství, jsou v této fázi ověřovány a případně doplňovány o seznam věcí a majetku, který nebyl zjištěn v předchozí fázi. Tento majetek je zjištěn například na základě provedených domovních a jiných prohlídek. Též jsou v této etapě ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1⁹² a § 8 odst. 2⁹³ trestního řádu dotazovány finanční instituce, úřady a jiné státní orgány. Výsledkem je přehledná dokumentace výnosů z trestné činnosti a vypracovaný majetkový profil prověřované osoby. Dále v této etapě dochází k zajištění výnosu, náhradní hodnoty pro výkon trestu (opatření), nebo propadnutí (zabrání) věci nebo náhradní hodnoty popřípadě majetku.

5.2.3 Finanční šetření po zahájení trestního stíhání

Jak již bylo naznačeno výše, tak zahájením trestního stíhání ve smyslu ustanovení § 160 odst. 1⁹⁴ trestního řádu končí etapa finančního šetření v prověřování. Pokud je finanční šetření zahájeno až v době po zahájení trestního stíhání, tak hovoříme o etapě finančního vyšetřování. Finanční vyšetřování počíná v okamžiku, kdy je konkrétní osobě sděleno obvinění pro konkrétní trestný čin.

Cílem v této etapě je co nejrychleji prokázat, že majetkový prospěch pochází skutečně z ilegální činnosti, pro kterou je vedeno trestní řízení. Pokud je způsobena trestným činem škoda, tak připadá v úvahu zajištění legální majetkové hodnoty obviněného pro případ náhrady škody nebo pro účel trestu propadnutí majetku nebo pro účel uložení peněžitého trestu. Vyšetřovatelem nebo specialistou je v neposlední řadě pro výše uvedené zpracován majetkový profil pachatele. Dokazování majetkového prospěchu musí být zpracováno v takovém rozsahu, aby bylo možno hodnověrně zjistit skutkový stav pro konkrétní rozhodnutí, například uložení trestu propadnutí věci nebo náhradní hodnoty.⁹⁵

Výsledkem je přesná identifikace výnosů z trestné činnosti, kdy seznam je součástí návrhu na podání obžaloby. Tento návrh je následně předkládán dozorujícímu

⁹² § 8 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁹³ § 8 odst. 2, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁹⁴ § 160 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

⁹⁵ ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení. 1. Vydání.* Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. s. 60-71. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

státnímu zástupci. V neposlední řadě je v této etapě rovněž nutné zajistit majetek pachatele pro zajištění nároku poškozeného.

6 Analýza aktuálního stavu problematiky finančního šetření

Informace o aktuálním stavu problematiky finančního šetření a statistikách jsou čerpány z interních zdrojů Policie ČR, zejména pak z intranetových stránek Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie.

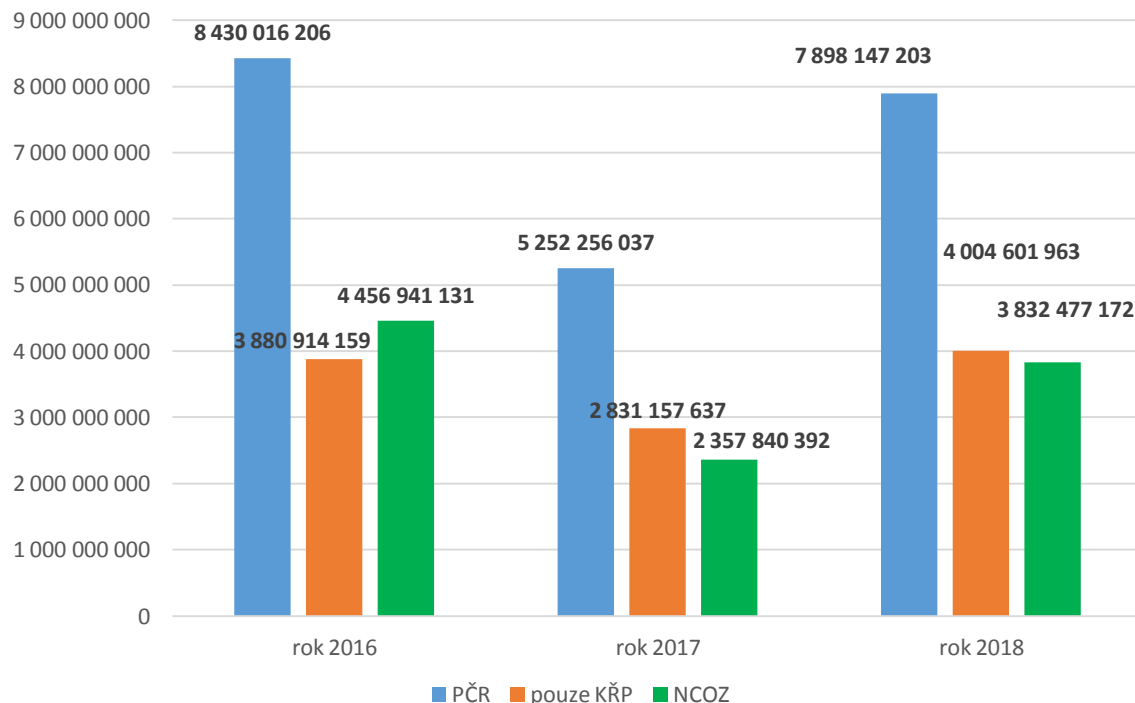
Mezinárodní právní úmluvy vybízejí již několik posledních desetiletí k tomu, aby byl zajišťován a zabavován majetek a výnosy pachatelů z trestné činnosti. Obecně platí zásada, že „**trestná činnost se nesmí vyplácet**“. Jen díky aktivitě orgánů činných v trestním řízení se za poslední roky začalo více dařit majetek zajišťovat. Tato aktivita má sice zákonnou oporu, ale tato zákonná oprávnění jsou roztržena v rámci celého trestního řádu a nikde není popsán a konstatován prvek, který by jasně definoval tuto činnost jako celek - tedy jako finanční šetření. Z tohoto důvodu je vhodné větší měrou tuto možnost a směr zdůraznit definicí finančního šetření a vymezit konkrétní postupy přímo v trestněprávních normách.

Problematika zajišťování majetku v trestním řízení je již několik let prioritou Policie České republiky. Finanční šetření v ČR začíná být vnímáno jako jedna z metod používaných policií při vyhledávání, prověřování a vyšetřování kauz. Tato vysoce specializovaná činnost pak stále častěji přináší orgánům činným v trestním řízení i důležité poznatky a důkazy k prokázání viny pachatelům trestné činnosti, ale i pozitivní hodnocení od poškozeného, kterému bývá díky dobře odvedené práci a provedenímu finančnímu šetření vrácen resp. vydáván majetek již v přípravném řízení. Zajištění a následné odčerpání majetku je jedním z důležitých nástrojů v boji proti organizovanému zločinu. Finanční šetření je ve většině případů realizováno již ve fázi prověřování a k následnému zajištění majetku dochází až ve chvíli sdělení obvinění konkrétním osobám. Pouze ve výjimečných případech dochází k zajištění majetku již ve fázi prověřování, a to zejména v případech, kdy se snaží podezřelý majetek dostat z dosahu orgánů činných v trestním řízení.

Od roku 2011 již došlo k odčerpání majetku (jedná se o majetek odčerpaný nejen na základě rozhodnutí soudu, ale i o majetek vrácený poškozeným již v přípravném řízení na základě rozhodnutí dle ustanovení § 80 až 81a trestního řádu) ve výši cca. 8,9 mld. Kč. Výsledky v roce 2018 v oblasti zajišťování majetku v trestním řízení jsou velmi dobré - byl zajištěn majetek v hodnotě 7 898 milionů Kč. Velký podíl na množství zajištěného majetku má Národní centrála organizovaného zločinu služby kriminální policie, přibližně 49 procent, což je 3 832 milionů Kč.

Graf č.1- Zajištěné hodnoty leden- prosinec 2016- 2018⁹⁶

Zajištěné hodnoty za období leden- prosinec, 2016- 2018

V tabulce č. 2 jsou zobrazeny zajištěné hodnoty u jednotlivých útvarů policie, nicméně dle těchto ukazatelů nelze zjednodušeně hodnotit výsledky těchto útvarů a konstatovat jejich aktivitu a efektivitu v dané oblasti. Výsledné hodnocení se skládá z řady dalších ukazatelů, přičemž jedním z důležitých ukazatelů je poměr mezi způsobenou škodou a zajištěným majetkem. Tento poměr je procentuálně vyjádřen v následující tabulce č. 3. V tabulce č. 4 je pak tento poměr mezi způsobenou škodou a zajištěným majetkem vyhodnocen.

⁹⁶ Databáze informačního serveru Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie, Policie České republiky

Tabulka č.2 - Výsledky jednotlivých útvarů za rok 2016,2017 a 2018 (zeleně nejlepší výsledek za tři sledované roky, červeně nejhorší výsledek, zjišťovaná data k 8.1.2019)⁹⁷

Útvar PČR	rok 2016	rok 2017	rok 2018
KŘP hl. m. Prahy	1 117 674 518	925 948 494	1 480 535 359
KŘP Středočeského kraje	106 626 713	209 351 074	140 468 979
KŘP Jihočeského kraje	204 333 557	69 280 883	104 694 940
KŘP Plzeňského kraje	96 105 440	131 027 183	143 590 367
KŘP Ústeckého kraje	137 350 842	111 914 806	1 237 557 624
KŘP Královéhradeckého kraje	52 030 531	248 261 009	142 664 238
KŘP Jihomoravského kraje	227 305 576	353 637 287	151 006 017
KŘP Moravskoslezského kraje	481 805 913	314 171 688	170 892 504
KŘP Olomouckého kraje	497 633 240	77 856 280	126 543 206
KŘP Zlínského kraje	749 751 722	63 582 216	71 899 911
KŘP kraje Vysočina	57 666 980	65 583 091	79 971 898
KŘP Pardubického kraje	55 922 847	57 148 314	41 708 598
KŘP Libereckého kraje	41 786 543	137 450 494	82 246 871
KŘP Karlovarského kraje	54 919 737	65 944 818	30 821 451
NCOZ SKPV	4 456 941 131	2 357 840 392	3 832 477 172
NPC SKPV	92 160 916	63 258 008	61 068 068
Celkem Policie České republiky	8 430 016 206	5 252 256 037	7 898 147 203
pouze KŘP	3 880 914 159	2 831 157 637	4 004 601 963

⁹⁷ Databáze informačního serveru Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie, Policie České republiky

Tabulka č. 3- Poměr způsobené škody a zajištěným majetkem v letech 2016- 2018⁹⁸

Útvar PČR	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 2016	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 2017	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 1.9. 2018	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 1.10. 2018	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 1.11. 2018	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 1.12. 2018	poměr zajištěné hodnoty ke škodě 31.12. 2018
KŘP Hl. m. Prahy	26,30%	24,0%	54,7%	48,6%	46,8%	46,1%	48,5%
KŘP Středočeského kraje	6,40%	13,3%	8,6%	10,7%	11,5%	11,7%	12,1%
KŘP Jihočeského kraje	33,0%	13,2%	28,6%	24,5%	22,4%	21,6%	22,0%
KŘP Plzeňského kraje	22,70%	27,8%	28,8%	26,9%	29,2%	36,1%	35,6%
0400 - KŘP Ústeckého kraje	15,40%	11,7%	11,5%	74,8%	72,2%	69,0%	76,2%
KŘP Královéhradeckého kraje	14,50%	67,8%	42,5%	38,8%	38,7%	37,0%	33,1%
KŘP Jihomoravského kraje	14,70%	22,9%	7,9%	9,2%	10,2%	9,8%	12,8%
KŘP Moravskoslezského kraje	25,50%	35,1%	30,6%	29,3%	27,0%	28,0%	25,0%
KŘP Olomouckého kraje	142,1%	25,2%	40,8%	41,0%	38,7%	39,0%	39,7%
KŘP Zlínského kraje	133,8%	18,3%	7,5%	9,2%	10,0%	9,1%	9,1%
KŘP kraje Vysočina	7,60%	16,6%	27,9%	26,9%	25,2%	24,9%	26,5%
KŘP Pardubického kraje	20,40%	24,3%	18,8%	18,6%	16,5%	16,5%	16,7%
KŘP Libereckého kraje	11,50%	22,6%	16,5%	15,6%	16,1%	14,5%	13,8%
KŘP Karlovarského kraje	12,60%	20,0%	16,4%	9,3%	8,3%	14,0%	16,7%
NCOZ	77,6%	103,7%	19,4%	21,9%	24,2%	26,3%	25,2%
NPC	N	N	N	N	N	N	N
Celkem P ČR	46,6%	37,7%	22,3%	27,4%	28,4%	29,5%	29,6%

Tabulka č. 4- Vyhodnocení poměru mezi způsobenou škodou a zajištěným majetkem⁹⁹

pod 3 procent se jedná o velmi špatný výsledek
od 3 do 8 procent nedostatečný výsledek
od 8 do 12 procent uspokojivý výsledek
od 12 do 20 procent dobrý výsledek
od 20 do 30 velmi dobrý výsledek
nad 30 procent vynikající výsledek

⁹⁸ Databáze informačního serveru Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie, Policie České republiky

⁹⁹ Databáze informačního serveru Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie, Policie České republiky

Jedná se o vynikající výslednost a efektivitu v této oblasti, a pokud vezmeme v úvahu, že do statistiky nejsou zahrnuty údaje o zajištěných padělcích (oblečení, disků a dalších věcí) a zajištěných nelegálních zbraních a drogách, jedná se o vynikající výsledek, který je pozitivně hodnocen i z EU. V roce 2018 byl dosažen velmi dobrý výsledek v poměru mezi celkovou způsobenou škodou u nových případů a celkově zajištěnými hodnotami u všech probíhajících trestních řízení – 29,6 procent. V letech 2004 až 2010 byl tento poměr pouze v rozmezí od 3 do 7 procent. Za pozornost stojí zmínit, že v roce 2018 došlo k výraznému zvýšení škody způsobené trestnou činností evidované policií v informačním systému ETR – 26,6 mld. Kč.

I přesto, že má trend zajišťování výnosů z trestné činnosti vzestupnou tendenci, není institut finančního šetření, resp. zjišťování majetkových poměrů, upraven. Jedinou normou, která tuto problematiku upravuje Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174 ze dne 12. září 2011, k provádění finančního šetření v trestním řízení, který je závazný pro Policii ČR, ale není závazný pro státní zastupitelství a soudy, resp. státní zástupce a soudce. V praxi tak nastává problém, že někteří soudci a státní zástupci nepovolují provedení některých konkrétních úkonů pouze pro potřeby finančního šetření. Závazný pokyn upravuje dle své preambule provádění finančního šetření a zajišťování výnosů z trestné činnosti v trestním řízení a s tím souvisejících vybraných úkonů a organizačních opatření při vyhledávání, prověřování a vyšetřování trestných činů legalizace výnosů z trestné činnosti a plnění úkolů stanovených dohodou o součinnosti při plnění úkolů v trestním řízení při výkonu rozhodnutí o zajištění majetku a věci v trestním řízení podle zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věci v trestním řízení a změně některých zákonů.

Pokud tedy zhodnotíme stávající úpravu zjišťování majetkových poměrů subjektu, resp. pachatele, pak nutně dospějeme k závěru, že tato oblast není dosud právními předpisy efektivně upravena a pojem finančního šetření v trestních předpisech plně absentuje. Řešením by bylo zavedení institutu povinného finančního šetření u trestných činů, kde trestní zákoník předpokládá uložení trestu ve formě propadnutí majetku, zavedení pojmu finanční šetření. Další možností je vytvoření provádějícího předpisu (nařízení vlády, ministerstva vnitra), který by stanovil základní postupy a taktiky při provádění finančního šetření. Současná praxe bohužel stále nabízí možnosti fiktivních převodů na třetí osoby, zatěžování majetku práv třetích osob, exekucemi na fiktivní pohledávky, obecně tedy umožňuje pachatelům zbavovat se majetku s cílem vyhnout se tak riziku propadnutí majetku v případě odsouzení. Neexistence zákonné úpravy finančního šetření zároveň nahrává obhajobě osob obviněných, kdy tato v praxi

napadá zprávy o finančním šetření policie z důvodu, že není upravena v rámci přípravného trestního řízení trestním řádem. Implementací takové úpravy do trestního práva by bylo zajištěno, že bude takový institut orgány činnými v trestním řízení využíván ve větší míře. Tím by též došlo ke zkvalitnění soupisu majetku relevantních subjektů a orgány činné v trestním řízení by mohly přijmout takové kroky, které by směřovaly k zajištění takového majetku. Je proto nezbytné změnit tento právní stav, tedy rozšířit právní regulaci na oblast, která dosud není upravena zákonem.

7 Formulace SWOT analýzy v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a problematiky finančního šetření

Tato analýza se zabývá rozbohem a hodnocením současného stavu v oblasti vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a zjištěním celkové bilance dané problematiky.

S touto problematikou je úzce spjata i problematika finančního šetření, která má pro potřeby policie a pro další případné trestní řízení přinést informace nebo přímo důkazy o předpokládané trestné činnosti konkrétní fyzické nebo právnické osoby. V rámci autorovy praxe u Policie ČR byly vymezeny vnitřní a vnější stránky ve vztahu k výše uvedené problematice, a také jak pozitivní, tak i negativní faktory mající vliv na problematiku finančního šetření. Těmito faktory je samozřejmě ovlivňován i proces vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti.

SWOT analýza je standardní metodou používanou k prezentaci analytických poznatků o nejrůznějších objektech zkoumání. Jejím principem je jednoduchá, avšak výstižná a pokud možno vyčerpávající a objektivní charakteristika silných a slabých stránek zkoumaného předmětu a jeho možných příležitostí a ohrožení. Tvoří východisko pro formulování strategie. SWOT analýza představuje fakticky kombinaci dvou analýz, skládá se z vnější analýzy, analýzy příležitostí a rizik (O-T), a z vnitřní analýzy, analýzy silných a slabých stránek (S-W).

Vnější analýza umožňuje rozlišit atraktivní příležitosti, které mohou zkoumanému předmětu přinést výhody v naplňování vize, a zároveň upozorňuje na rizika, kterým bude předmět zkoumání při naplňování vize čelit. Příležitosti jsou posuzovány z hlediska jejich atraktivnosti a pravděpodobnosti úspěchu. Naopak hrozby z hlediska vážnosti a pravděpodobnosti nastání rizikové události. Vnitřní analýza hodnotí silné a slabé stránky. Při hodnocení silných a slabých stránek je potřebné každý faktor ohodnotit podle důležitosti (pro naplnění vize rozhodující silná stránka nebo nepodstatná, rozhodující slabina nebo nepodstatná) a podle intenzity (jak moc je silná stránka opravdu silná a jak moc je slabina opravdu slabinou).

Ze SWOT analýzy (porovnání vnitřních a vnějších faktorů) lze odvodit (vygenerovat) ty strategické alternativy z možných, které jsou pro naplnění vize nejvhodnější.

Tabulka č. 5: SWOT analýza matice¹⁰⁰

	Positivní	Negativní/Škodlivé
	Silné stránky	Slabé stránky
	STRENGTHS	WEAKNESSES
INTERNÍ	1 SPOLEČENSKÁ NÁLADA 2 PROBLÉM LEGALIZACE VÝNOSŮ 3 PRIORITY PČR 4 PREVENTIVNÍ FUNKCE 5 ODHALOVÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI 6 TREST 7	1 INSTITUT ZAJIŠTĚNÍ V PRAXI 2 NEZNALOST POLICEJNÍCH ORGÁNŮ 3 MALÉ MNOŽSTVÍ SPECIALISTŮ 4 BYROKRACIE 5 ZATÍŽENOST SPECIALISTŮ 6 POLITICKÁ VŮLE 7
	Příležitosti	Hrozby
	OPPORTUNITIES	THREATS
EXTERNÍ	1 DŮKAZ V TRESTNÍM ŘÍZENÍ 2 PODKLAD PRO ULOŽENÍ TRESTU 3 SPECIALIZOVANÁ PRACOVIŠTĚ 4 PRÁVNÍ POVĚDOMÍ 5 OCHROMENÍ TRESTNÉ ČINNOSTI 6 DŮVĚRA V PČR 7 NÁROK POŠKOZENÉHO 8	1 LEGISLATIVA 2 LATENTNÍ TRESTNÁ ČINNOST 3 BÍLÉ KONĚ 4 SOFISTIKOVANÁ ČINNOST PACHATELŮ 5 GLOBALIZACE 6 MEDIÁLNÍ VLIV 7 ÚBYTEK SPECIALISTŮ 8 KURUPCE

7.1 Popis interních a externích stránek analýzy SWOT

7.1.1 Interní stránky analýzy SWOT

a) Silné stránky:

1. Společenská nálada - společenská nálada je v současnosti značně orientována na potlačování trestné činnosti.
2. Problém legalizace výnosů- legalizace výnosů je považována většinou obyvatel za velmi závažný problém.
3. Priorita PČR- zajišťování výnosů patří mezi jednu z priorit Policie ČR.
4. Preventivní funkce- finanční šetření, respektive zajišťování výnosů z trestné činnosti plní preventivní funkci dle zásady „Crime does not pay“, tedy „zločin se nevyplácí.“

¹⁰⁰ Vlastní zdroj

5. Odhalování trestné činnosti - finanční šetření napomáhá v oblasti odhalování závažné a rozsáhlé hospodářské činnosti a organizovaného zločinu.
6. Trest, který je v těchto případech zajištění, respektive odčerpání výnosu z trestné činnosti je vhodným alternativním trestem pro pachatele.

b) Slabé stránky:

1. Institut zajištění v praxi - v policejní praxi nejsou instituty zajištění dostatečně a smysluplně využívány.
2. Neznalost policejních orgánů obvodních a místních oddělení Policie České republiky o problematice výnosů z trestné činnosti, tedy jejich malé povědomí o znacích a projevech této trestné činnosti.
3. Malé množství specialistů v policejních řadách, kteří se mohou plně zabývat problematikou finančního šetření a zajišťováním výnosů z trestné činnosti.
4. Byrokracie - přílišná byrokracie a zatížení policistů množstvím administrativních úkonů.
5. Zatížení specialistů - Neopodstatněné nebo situací vynucené přílišné zatížení specialistů na finanční šetření jinou činností v rámci výkonu služby.
6. Politická vůle - problematická je politická vůle k řešení této problematiky často z důvodu, napojení vrcholných politiků na zločinné skupiny a nechuť konstruovat, prosazovat a umožnit Policii České republiky (dále jen PČR) přistupovat k represivním opatřením konkrétních osob.

7.1.2 Externí stránky analýzy SWOT

a) Příležitosti:

1. Důkaz v trestním řízení- v rámci prováděného finančního šetření dochází k zajištění důkazních prostředků, které mohou být dále použity v rámci vedeného trestního řízení.
2. Podklad pro uložení trestu - zjištěné či zajištěné hodnoty mohou sloužit jako rozhodující podklady pro rozhodnutí soudu ve věci uložení trestu.

3. Specializovaná pracoviště - v rámci systematizace PČR dochází k vytváření specializovaných pracovišť či skupin zabývajících se problematikou finančního šetření a zajišťováním výnosů z trestné činnosti.
4. Právní povědomí – i u široké veřejnosti, která tak získává povědomí v oblasti zajišťování výnosů z trestné činnosti a moře předat informace PČR.
5. Ochromení trestné činnosti - zajištěním a odčerpáním výnosu z trestné činnosti dochází k částečnému ochromení organizovaného zločinu.
6. Důvěra v PČR - občané České republiky věří, že Policie ČR dokáže bojovat proti zločinu.
7. Nárok poškozeného - dohledáním výnosu a jeho následným zajištěním vzniká prostor pro uplatnění nároku poškozeného na náhradu jemu způsobené škody.

b) Hrozby:

1. Legislativa – myšlena je změna legislativy, která může na určitý čas způsobit problémy ve výkonu institutu zajištění výnosů z trestné činnosti a provádění finančního šetření, a to do té doby než se nové legislativní prvky stanou běžnou praxí.
2. Latentní trestná činnost - pokud je trestná činnost skrytá a policie nebo občané neodhalí ani její indicie, nebo jasné znaky, také výnos z této trestné činnosti nebude být moci zajištěn a odčerpán.
3. Bílí koně - tzv. „bílý kůň“, což je nastrčený pachatel (nejčastěji bezdomovec, který nevlastní žádný majetek), na kterého je např. evidován bankovní účet, kam je výnos převáděn. K tomuto pachateli vedou veškeré důkazní prostředky, přičemž skutečný pachatel zůstává OČTŘ skryt. Tento pachatel fyzicky bankovní účet ovládá, ale poměrně dlouho, někdy napořád, je jeho totožnost neznáma.
4. Sofistikovaná činnost pachatelů - pachatelé závažné trestné činnosti jsou stále více vynalézaví, využívají nejmodernějšího počítačového vybavení a komunikačních prostředků, včetně prostředků pro tvorbu pozměněné nebo zcela falešné identity.

5. Mediální vliv - přílišná medializace a konkretizace policejních taktik a postupů má negativní vliv na objasňování trestné činnosti, neboť pachatel přijímá příslušná opatření, aby zamezil svému odhalení. Je tedy na OČTŘ, aby své postupy řádně chránil a utajoval.
6. Úbytek specialistů - odchod zkušených policistů, kdy motivem může být např. nízká motivace, syndrom vyhoření, nedostatečné ohodnocení, a jiné subjektivní pohnutky k odchodu z řad specialistů, kteří se specializují na provádění finančního šetření.
7. Korupce – řada pachatelů se pokouší ovlivňovat OČTŘ, aby rozhodovaly, nebo vykonávaly svou činnost ve prospěch pachatele.

7.2 Vyhodnocení analýzy SWOT

V tabulce číslo 6 hodnotíme postupně jednotlivé parametry. U silných stránek a příležitostí použijeme kladnou stupnici od 1 do 5 s tím, že 5 znamená nejvyšší spokojenost a 1 nejnižší spokojenost. U slabých stránek a hrozeb použijeme zápornou stupnici od -1 do -5 s tím, že -5 znamená nejvyšší nespokojenost a -1 nejnižší nespokojenost. Poté stanovíme jejich váhu, kdy váhou vyjádříme důležitost jednotlivých položek v dané kategorii – silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby. Váha se určí součtem v dané kategorii a součet musí být roven 1. Čím vyšší číslo tím je větší důležitost položky v dané kategorii.

Dalším krokem je stanovení celkové bilance. Celkovou bilanci získáme tak, že vynásobíme hodnotu váhy s hodnocením, tyto hodnoty sečteme. Sečteme interní část SWOT analýzy - slabé a silné stránky, externí část SWOT analýzy – příležitosti a hrozby. Posledním krokem vypočítáme konečnou bilanci tak, že sečteme interní část s externí částí.

Tabulka č. 6: Celková bilance SWOT analýzy¹⁰¹

SWOT - výsledek		CELKEM 1,07
Silné stránky	4,57	
Slabé stránky	-3,86	
Celkem interní	0,71	
Příležitosti	3,93	
Hrozby	-3,57	
Celkem externí	0,36	

¹⁰¹ Vlastní zdroj

Tabulka č. 7: Hodnocené parametry SWOT analýzy¹⁰²

Silné stránky	Váha (důležitost)	Hodnota	Součet
Společenská nálada	0,05	3	0,14
Problém legalizace výnosů	0,10	3	0,29
Priorita PČR	0,14	4	0,57
Preventivní funkce	0,29	5	1,43
Odhalování trestné činnosti	0,24	5	1,19
Trest	0,19	5	0,95
celkem	1,00		4,57
Slabé stránky	Váha (důležitost)	Hodnota	Součet
Institut zajištění v praxi	0,29	-4	- 1,14
Neznalost policejních orgánů	0,24	-4	- 0,95
Malé množství specialistů	0,14	-5	- 0,71
Byrokracie	0,10	-3	- 0,29
Zatíženost specialistů	0,19	-3	- 0,57
Politická vůle	0,05	-4	- 0,19
celkem	1,00		- 3,86
Příležitosti	Váha (důležitost)	Hodnota	Součet
Důkaz v trestním řízení	0,25	5	1,25
Podklad pro uložení trestu	0,14	3	0,43
Specializovaná pracoviště	0,11	4	0,43
Právní povědomí	0,04	3	0,11
Ochromení trestné činnosti	0,21	4	0,86
Důvěra v PČR	0,07	2	0,14
Nárok poškozeného	0,18	4	0,71
celkem	1,00		3,93
Hrozby	Váha (důležitost)	Hodnota	Součet
Legislativa	0,09	-1	- 0,09
Latentní trestná činnost	0,20	-4	- 0,80
Bílé koně	0,06	-2	- 0,11
Sofistikovaná činnost pachatelů	0,23	-5	- 1,14
Globalizace	0,11	-3	- 0,34
Mediální vliv	0,03	-2	- 0,06
Úbytek specialistů	0,17	-4	- 0,69
Korupce	0,11	-3	- 0,34
celkem	1,00		- 3,57

¹⁰² Vlastní zdroj

7.3 Shrnutí SWOT analýzy

Záměrem SWOT analýzy bylo zjistit celkovou bilanci problematiky vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti a finančního šetření. Výpočet celkové bilance SWOT analýzy byl vypočten na hodnotu **1,07**.

Celkový výsledek sice dosáhl kladné hodnoty, ale je zřejmé, že je třeba v určitých oblastech zapracovat na zlepšení. Při důkladné prohlídce jednotlivých výpočtů je zřejmé, že nejvyššího zlepšení dosáhneme v interní části. Což také není nic nového, neboť zapracovat vždy budeme muset pouze jen na sobě.

Největší potenciál ke zlepšení celkové bilance SWOT představuje položka „Malé množství specialistů“ uvedená ve slabých stránkách. To jednoznačně vyjadřuje zjištěná hodnota **-5**.

Dále je z výsledků patrné, že vysoká důležitost je přikládána položkám „Neznalost policejních orgánů“ a „Institut zajištění v praxi“. Těmto položkám byl přiřazen podíl důležitosti na slabých stránkách v celkové výši 51%, což vyžaduje přijetí adekvátního opatření. Řešením může být vytvoření specializovaných a vzdělávacích kurzů se zaměřením na problematiku finančního šetření a zajišťování výnosů z trestné činnosti. Těchto kurzů by se měli účastnit nejen specialisté finančního šetření, ale i policisté zařazení na základních útvech Policie ČR. Cílem těchto kurzů by mělo být osvojení si znalostí a základních činností v dané problematice.

V externí části analýzy je přijetí adekvátních opatření velmi složité. Jednání pachatelů, kterému byla přiřazena jak vysoká důležitost, tak i hodnota, je jen těžce ovlivnitelné. Orgány činné v trestném řízení by měly proto přijmout taková opatření, která by trestnou činnost pachatelům co nejvíce znepříjemňovala a ztěžovala.

Závěrem je nutné konstatovat, že snahou jak policejního orgánu, tak i ostatních orgánů činných v trestním řízení by mělo být potlačení hrozeb a slabých stránek této problematiky a naopak posílení silných stránek a snaha o využití příležitostí.

8 Vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti v praxi policejního orgánu

Jak již bylo uvedeno v úvodu bakalářské práce, autorem této práce je aktivně sloužící policista, který je zařazen na oddělení hospodářské kriminality, Územní odbor Havlíčkův Brod. Zde je jeho pracovní náplní provádět finanční šetření, v jehož rámci je prováděno vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti.

V následujících dvou podkapitolách budou uvedeny dva příklady reálných kauz, které byly prošetřovány policejním orgánem, v rámci kterých bylo prováděno finanční šetření k zájmovým osobám. V obou případech se policejnímu orgánu podařilo dohledat výnos z trestné činnosti, který byl následně zajištěn. V prvním případě byl prověřován zločin „Zkrácení daně“ a ve druhém zločin „Zpronevěra“. Jedná se o případy, kterými byly spáchány trestné činy, které jsou velmi častými v problematice hospodářské kriminality. Na těchto případech bude ukázán zjištěný finanční tok i použití vhodných opatření policejním orgánem, kterými byly nelegálně získané prostředky zajištěny.

Autor předem upozorňuje na to, že prováděné finanční šetření přispělo svým dílem k objasnění prověřovaných níže uvedených případů. Toto šetření bylo jedním z mnoha dílčích úkonů, které policejní orgán prováděl, a bez kterých by uváděné případy nemohly být nikdy realizovány a pachatelé trestné činnosti řádně potrestáni.

Veškeré osoby či jiné právnické subjekty jsou v rámci uváděných případů smyšlené.

8.1 Příklad č. 1- zločin „Zkrácení daně“

Prvotní informaci a vlastní podnět k prověřování byl získán od Finančního úřadu (dále jen FÚ) v Havlíčkově Brodě. Předmětem podnětu byla informace o podezřelých fakturacích znějících na poskytování reklamy pro subjekt spravovaný FÚ Havlíčkův Brod od podezřelého subjektu z Prahy na přelomu let 2016 a 2017, kdy v rámci získávání poznatků o trestné činnosti bylo policejním orgánem využito oprávnění dle § 71a zák. č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky¹⁰³ (dále jen o Policii ČR). Tímto policejním úkonem byla zajištěna přiznání k dani z přidané hodnoty (dále jen DPH) a kopie smluv o reklamě a zejména kontrolní hlášení.

---

¹⁰³ § 71a, zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

Policejní orgán v rámci šetření dle § 158 odst. 1 TrŘ¹⁰⁴ dále provedl prověrky existence subjektů, ověřil, zda nějaká reklama vůbec probíhá, za jakých podmínek a jak je hrazena. Dále získal poznatky ze zájmového prostředí ve smyslu ust. § 70. zák. č. 273/2008 Sb. o Policii ČR¹⁰⁵. Zejména se jednalo o poznatky ke konkrétním osobám a jejich vzájemnému napojení a provázání mezi sebou.

V dubnu roku 2017 zahájil policejní orgán oddělení hospodářské kriminality (dále jen OHK), Územní odbor Havlíčkův Brod (dále jen ÚO HB) úkony trestního řízení ve smyslu ust. § 158 odst. 3 trestního řádu pro podezření ze spáchání zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby dle § 240 odst.1, odst. 2, písm. a), písm. c) TrZ¹⁰⁶ proti třem podezřelým osobám a jejich čtyřem společnostem, přičemž způsobená škoda tehdy představovala částku ve výši 1 752 000,- Kč.

V říjnu roku 2017 bylo provedeno rozšíření úkonů o další podezřelou osobu a další čtyři zapojené společnosti. V tomto případě nakonec byly prověřovány čtyři podezřelé osoby a jejich dvanáct společností.

V další fázi prověřování byla navázána úzká spolupráce metodou „KOBRA“¹⁰⁷ s FÚ pro kraj Vysočina, oddělením řízení rizik, následně i s FÚ pro Pardubický kraj a Jihočeský kraj, která se projevila v následujícím období při prověřování věci jako velice důležitá.

V rámci prověřování se policejnímu orgánu podařilo proniknout do prostředí subjektů působících v Havlíčkově Brodě a získat osoby spolupracující ve prospěch policie. Dále bylo vyžádáno povolení soudu ke sledování bankovního účtu dle § 8 odst. 3 TrŘ¹⁰⁸ společnosti vystavující faktury na reklamy. V rámci tohoto sledování byla navázána spolupráce s příslušným útvarem bankovních informací a výzev ČSOB a.s.. Policejním orgánem ÚO HB byly dále operativní cestou konány úkony směřující k zadokumentování celého skutečného peněžního toku, zejména zadokumentování toku peněz od subjektu vystavujícího faktury na reklamu zpět k subjektům do Havlíčkova Brodu.

---

¹⁰⁴ § 158 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

¹⁰⁵ § 70, zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

¹⁰⁶ § 240, zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník

¹⁰⁷ daňová Kobra- společný tým Policejního orgánu, Generálního finančního ředitelství a Generálního ředitelství cel

¹⁰⁸ § 8 odst. 3, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Prováděným finančním šetřením byly průběžně policejním orgánem vyžadovány a vyhodnocovány bankovní informace dle § 8 odst. 2 TrŘ¹⁰⁹ ke všem bankovním účtům všech prověřovaných subjektů. Dále byl ke všem osobám zpracováván podrobný majetkový profil, v rámci kterého bylo prováděno tzv. administrativní šetření, v jehož rámci byly vyžadovány informace od právnických a fyzických osob (např. žádosti směřující na katastr nemovitostí, pojišťovny, leasingové společnosti, společnosti s devizovými licencemi, společnosti nabízející úložné prostory, registry lodí, letadel a dalšího majetku atd.) a dále byly vyžadovány informace, které jsou chráněny bankovním tajemstvím.

V rámci dalších úkonů prověřování skutku byla navázána úzká spolupráce s dalšími policejními složkami – Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen ÚZČ), Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV (dále jen NCOZ), Krajské ředitelství policie Středočeského kraje (dále jen KŘPSČ), Krajské ředitelství policie Jihočeského (dále jen KŘPJČ) kraje a Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje (KŘPJM)

V listopadu 2017 již byla zadokumentována zejména z výše příchozích plateb na sledovaný účet společnosti fakturující reklamu škoda přesahující zřejmě částku 5 miliónů Kč. Na základě věcné příslušnosti byla věc předána policejnímu orgánu Policie ČR, Krajského ředitelství policie kraje Vysočina (dále jen KŘPVY), Odboru hospodářské kriminality. V době předání věci k dalšímu řešení KŘPVY škoda stále narůstala a byla vyčíslena již na 18 699 893,- Kč.

Dozor nad spisovým materiálem převzalo Krajské státní zastupitelství (dále jen KSZ) v Hradci Králové.

I přes věcnou příslušnost bylo operativní rozpracování nadále prováděno OHK ÚO HB. Cílem rozpracování případu právě touto složkou Policie ČR, bylo získat informace o tom, kde a jak často probíhají schůzky jednatelů, na nichž dochází k předání hotovosti zástupcům subjektů z Havlíčkova Brodu.

---

¹⁰⁹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), § 8odst. 2

MODUS OPERANDI

Obvinění předstírali existenci obchodních vztahů mezi svými společnostmi, v jejichž rámci údajně došlo k poskytnutí zdanitelného plnění vč. DPH, konkrétně reklamy na závodních vozidlech českého sportovního týmu SPORT RACE, s.r.o.. Ve skutečnosti však obvinění vytvořili pouze zdání, že reklama je poskytována a hrazena převodem z bankovních účtů celkem sedmi společnostmi pachatele č. 3 a pachatele č. 4. Peněžní prostředky byly obratem vybírány pachatelem č. 1 v hotovosti z účtu spol. SPORT RECE, s.r.o. a vráceny v hotovosti pachateli č. 3 a pachateli č. 4. Část výběrů hotovosti provedl pachatel č. 2, který z bankovních účtů svých společností ABC s.r.o. a DEF s.r.o., kam byla část prostředků z bankovního účtu spol. SPORT RACE s.r.o. po obdržení od společností pachatelů č. 3 a pachatele č. 4 převedena. Pachatel č. 2 peníze předal pachateli č.1, který je dále v hotovosti předal pachateli č. 3 a pachateli č. 4.

Po úspěšné realizaci, která byla provedena v dubnu roku 2018, bylo policejním orgánem zahájeno ve smyslu ust. § 160 odst. 1 TrŘ¹¹⁰ trestní stíhání proti čtyřem obviněným, přičemž obv. pachatel 3 a pachatel 4 zkrátili daň a vylákali výhodu na dani tím, že uplatnili v daňových přiznáních svých společností neoprávněně nárok na odpočet daně podle fiktivních faktur od spol. SPORT RACE, s.r.o., zastoupenou osobou pachatele č. 1 - veškerá daň, jejíž odpočet na vstupu podle fiktivních faktur nárokovaly společnosti obv. pachatele č. 3 a pachatele č. 4, ve všech zdaňovacích obdobích let 2016 a 2017. Tato daň vždy zmizela postupným přefakturováním plnění vč. DPH mezi společnostmi v řetězci údajných dodavatelů náhradních dílů pro závodní tým společnosti SPORT RACE, s.r.o., konkrétně ve společnostech obv. pachatele č. 2, nejdříve ABC, s.r.o., pak DEF, s.r.o.

Když společnost nacházející se v daném měsíci na pozici koncového článku řetězce zpravidla nepodala přiznání k DPH, případně nezaplatila přiznanou DPH v řádu milionů Kč do státního rozpočtu.

Dále obvinění předstírali, že byla poskytnuta reklama v celkovém objemu 81 919 332,- Kč plus DPH 17 203 872,- Kč. Ke svému záměru zkrátit daň zneužili existenci a aktivity sportovního týmu společnosti SPORT RACE, s.r.o., zastoupené obv. pachatelem č. 1, účastníciho se však převážně pouze amatérských závodů v rallye, a na jediné závodní vozidlo týmu (pořízené pro závodění již v r. 2013) umístili v letech

---

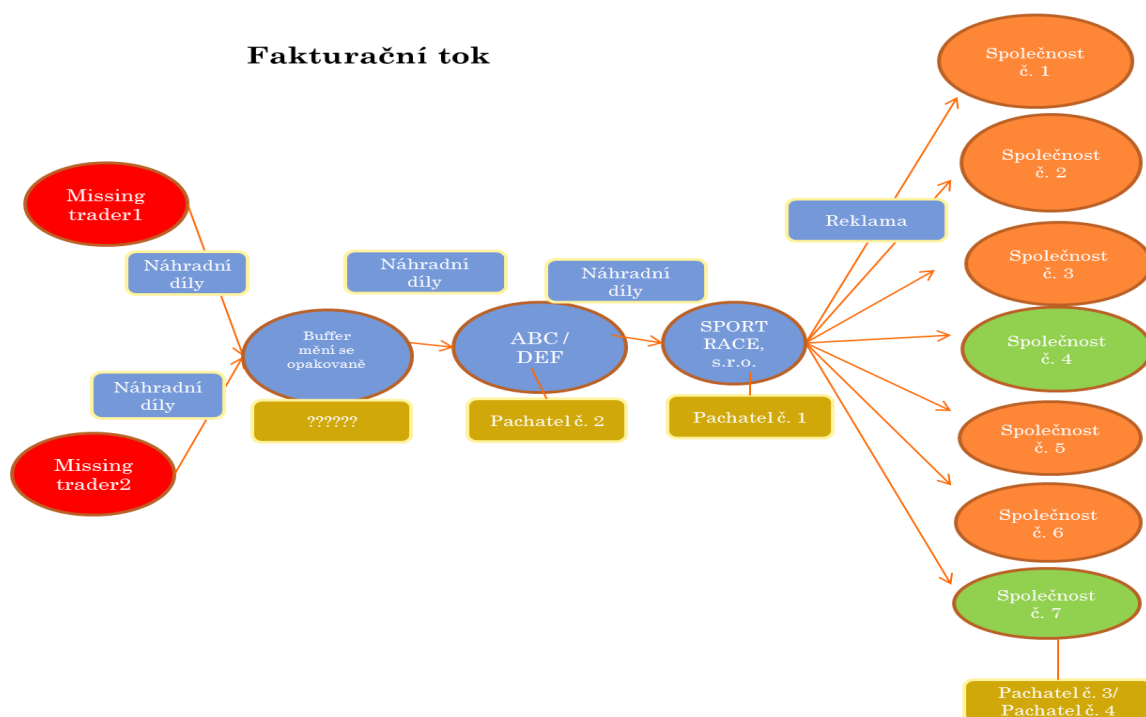
¹¹⁰ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), § 160 odst. 1

2016 a 2017 vždy reklamní loga společností zastupovaným obv. pachatelem č. 3 a pachatelem č. 4.

Stejně tak umístili tato loga na 2 motocykly, se kterými se v letech 2016 a 2017 zúčastnili vždy několika podniků v závodech motocyklů Enduro, v jednom případě se (v roce 2017) závodní vozidlo týmu zúčastnilo jednoho podniku Mistrovství ČR v rallye.

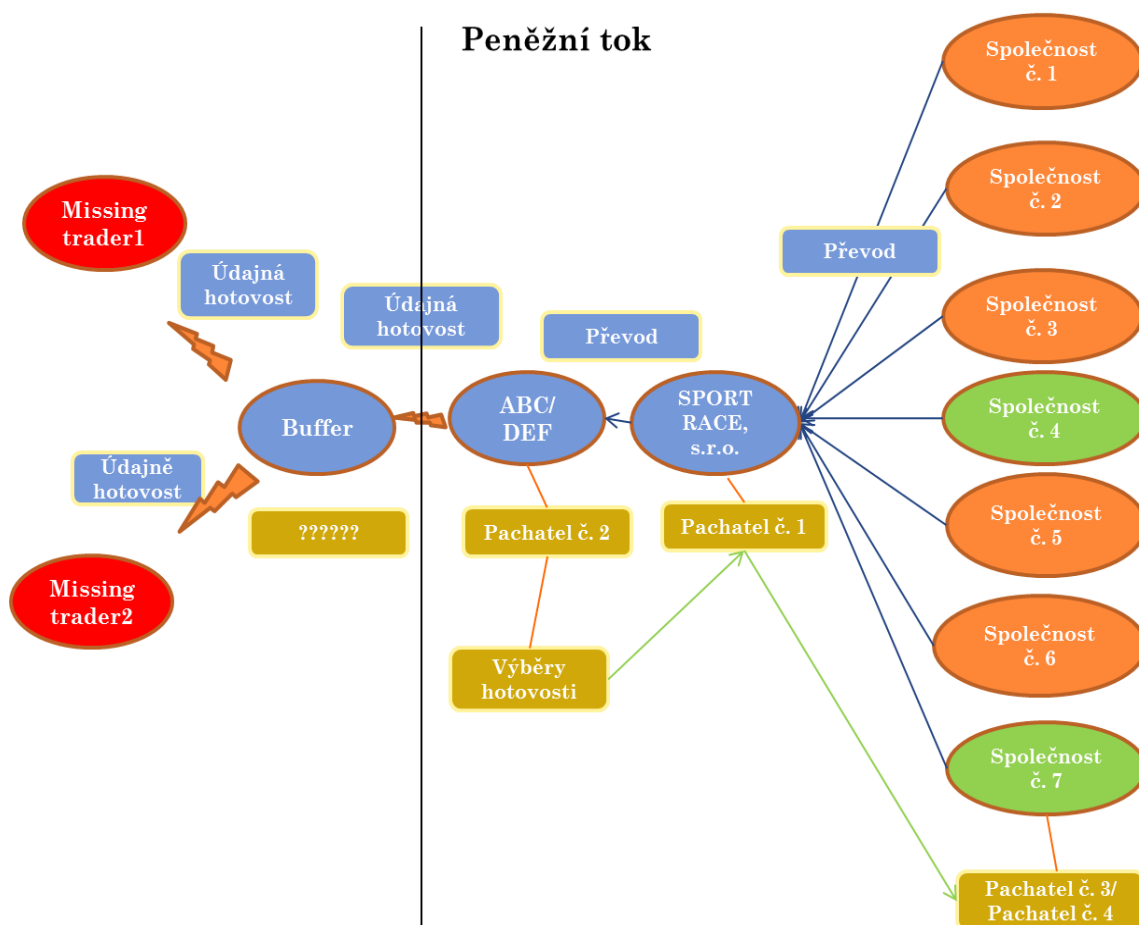
Na níže uvedených schématech je názorně vyobrazen fakturační a peněžní tok mezi uvedenými společnostmi, jež je popisován výše.

Schéma č. 1- Fakturační tok¹¹¹

¹¹¹ Vlastní zdroj

Schéma č. 2- Peněžní tok¹¹²

V průběhu realizace a následně vedeného vyšetřování shora uvedeného případu byly čtyřem obviněným osobám zajištěny následující výnosy z trestné činnosti, a to jak ve formě skutečně dohledaného výnosu, tak ve formě náhradní hodnoty:

- Hotovost v celkové výši 9 000 000,- Kč
- Peněžní prostředky na sedmi bankovních účtech v celkové výši 4 500 000,- Kč
- Nemovitosti (2 x byt v Praze, 1 x rodinný dům v obci Havlíčkův Brod, 1 x rodinný dům v obci Sázava)
- Motorová vozidla (1 x Porsche, 2 x AUDI)

¹¹² Vlastní zdroj

8.2 Příklad č. 2- zločin „Zpronevěra“

Prvotní informace k trestné činnosti byly získány z postoupeného poznatku od Policie ČR, přesněji od KŘPJM, OHK, 1. oddělení, Brno, neboť tato věc vyplynula z trestního spisu vedeného tamním policejním orgánem.

Ve věci byly v květnu roku 2018 zahájeny úkony trestního řízení, neboť na podkladě zjištěných skutečností byl dostatečně odůvodněn závěr, že v době nejméně od 30. 11. 2013 do 30. 12. 2015 mohl být spáchán zločin „Zpronevěra“ dle ust. § 206 odst. 1, 4 písm. d) trestního zákoníku.¹¹³

MODUS OPERANDI

Jednání pachatelů spočívalo v tom, že pachatel č. 1 jako tehdejší místopředseda představenstva zemědělského družstva v úmyslu trvale si присvojit svěřené finanční prostředky Zemědělského obchodního družstva Neveklov (dále jen ZOD Neveklov), po předchozí dohodě a za pomoci ekonomky družstva pachatelky č. 2 a člena představenstva akciové společnosti Beton, a.s. pachatele č. 3 provedl v Neveklově v období od 30. 11. 2013 do 30. 12. 2015 bankovní převody finančních prostředků družstva na bankovní účet společnosti Beton, a.s. a následně finanční prostředky nejméně ve stejné výši byly převedeny z bankovního účtu společnosti Beton, a.s. na jeho soukromý podnikatelský bankovní účet, pachatele č. 1. Tyto finanční prostředky byly deklarovány odběratelem ZOD Neveklov jako úhrady dodavateli Beton, a.s. za stavební práce na opravě betonové podlahy v bramborárně Borek a následně platby za provedené instalační práce pro odběratele Beton, a.s. dodavatelem OSVČ, IČ: 87654321, přičemž žádné takové práce nebyly tímto dodavatelem provedeny. Shora popsaným jednáním tak byla způsobena ZOD Borek škoda ve výši 1 421 600,-Kč.

Zkrácené finanční šetření bylo fakticky zahájeno dne 11. 9. 2018 místně a věcně příslušným policejním orgánem OHK, ÚO HB na základě písemně zpracované žádosti o provedení zkráceného finančního šetření ze dne 11. 9. 2018. Šetření bylo prováděno v zájmovém období od 1. 1. 2013 do 30. 12. 2015 k zájmovým osobám.

V rámci prováděného finančního šetření byly od zjištěných bankovních institucí vyžadovány a vyhodnocovány bankovní informace dle ust. § 8 odst. 2 TrŘ.¹¹⁴ Z vyžádaných bankovních informací byly z výpisů z účtu ZOD Neveklov a účtu

¹¹³ § 206, zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník

¹¹⁴ § 8 odst. 2, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád),

pachatele č. 1, IČ:87654321, a účtu Beton, a.s., zjištěny převody předmětných finančních prostředků, kdy následným vyhodnocením obdržených informací byly příchozí i odchozí platby na účtech tzv. „spárovány“.

Dále byl ke všem osobám zpracováván podrobný majetkový profil, v rámci kterého bylo prováděno tzv. „administrativní šetření“, v jehož rámci byly vyžadovány informace od právnických a fyzických osob (např. žádosti směřující na katastr nemovitostí, pojišťovny, leasingové společnosti, společnosti s devizovými licencemi, společnosti nabízející úložné prostory, registry lodí, letadel a dalšího majetku atd.) a dále vyžadovány informace, které jsou chráněny bankovním tajemstvím.

Dne 5.11.2018 byl vyžádán předchozí souhlas se zajištěním náhradní hodnoty dle § 79g odst.1¹¹⁵ ve spojení s § 79a odst. 1¹¹⁶ TrŘ, zajištěním finančních prostředků na bank. ú. č. 123456789/0300 u bank. ústavu ČSOB, jehož majitel byl pachatel č. 1, který měl přiděleno IČ: 87654321. Finanční částka nacházející se v té době (v době vyžádání souhlasu se zajištěním) na bankovním účtu byla ve výši 1 153 021,59,-Kč.

V rámci realizace byli ve smyslu ust. § 76 odst. 1 TrŘ¹¹⁷ dne 6. 11. 2018 zadrženi všichni tři pachatelé, kteří využili svého práva a jako podezřelí k věci odmítli vypovídat. U všech jmenovaných byly prováděny domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor.

Téhož dne bylo policejním orgánem OHK, ÚO HB vydáno usnesení o zajištění náhradní hodnoty ve smyslu dle § 79g postupem dle § 79a TrŘ, kterým byly zajištěny peněžní prostředky ve výši 1 153 021,59,-Kč, včetně peněžních prostředků dodatečně došlých, a to až do výše 1 421 600,-Kč na bankovním účtu č. 123456789/0300, vedeného u bankovního ústavu Československá obchodní banka, a. s., sídlem Radlická 333/150, 150 57 Praha 5, IČ 00001350, majitelem účtu byl pachatel č.1, IČ: 87654321, se sídlem U Kasáren 31, 926 01 Neveklov.

Skutečná zajištěná hodnota, která byla následujícího dne písemně potvrzena pracovníci oddělení exekuce, Československé obchodní banky, a.s. byla rovna částce 1 356 458,- Kč.

---

¹¹⁵ § 79g odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

¹¹⁶ § 79a odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

¹¹⁷ § 76 odst. 1, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Závěr

V úvodu bakalářské práce byl stanoven hlavní cíl práce, kterým bylo provedení přehledného rozboru problematiky vyhledávání a zajišťování výnosů z trestné činnosti v rámci současné právní úpravy. Tento stanovený cíl, který si autor vytyčil, byl splněn.

Na základě rozboru právní úpravy právních institutů, které umožňují zajištění a odčerpání výnosů z trestné činnosti, je možné konstatovat, že v uplynulých letech bylo v České republice věnováno značné úsilí o zjednodušení a začlenění těchto zajišťovacích institutů do běžné praxe policejního orgánu. Autor práce je přesvědčen, že právní úprava problematiky zajišťování výnosů z trestné činnosti, tak jak je nyní nastavena, je dostatečná a plně použitelná. Trestním řádem je vedle obligatorních náležitostí, které musí procesní úkon zajištění obsahovat, upraveno i to jak má být samotný zajišťovací úkon proveden. Trestní řád též upravuje i postup policejního orgánu před rozhodnutím o zajištění. Jedná se například o předchozí souhlas státního zástupce, podmínky doručování rozhodnutí. Činnost policejního orgánu je trestním řádem upravena i v případě podání stížnosti proti rozhodnutí o zajištění nebo pro případ, kdy zajištění pro potřeby trestního řízení již není třeba. Podrobně je v trestním řádu upraveno i odčerpání výnosů z trestné činnosti formou trestu nebo zabrání. Ačkoli je tato problematika současnou právní úpravou podrobně a nyní i přehledně upravena, nestaly se instituty, které umožňují zajištění, součástí běžné praxe OČTŘ. Na základních útvarech Policie ČR je stále nejčastěji využívané ustanovení o vydání věci podle § 78 TrŘ. Autor je přesvědčen, že je tomu právě proto, že jeho užití je administrativně i formálně velmi jednoduše využitelné. Policejní orgán dále nemusí provádět rozsáhlé a zdlouhavé dohledávání majetku.

Autor práce shledává jako hlavní nedostatky dané problematiky- v činnosti policejního orgánu před provedením vlastního zajišťovacího úkonu, tedy v oblasti vyhledávání a odhalování výnosů z trestné činnosti. Trestní řád tuto oblast upravuje pouze velmi obecně. Zároveň neposkytuje žádný metodický návod jakým způsobem výnosy z trestné činnosti vyhledávat.

Vyhledáváním a odhalováním výnosů z trestné činnosti se věnuje problematika finančního šetření. Tento proces se však stále nestal běžným úkonem policejního orgánu, a to i přes to, že závazný pokyn policejního prezidenta (dále jen ZPPP) č. 174, k provádění finančního šetření v trestním řízení, upravuje, že finanční šetření má být

prováděno u všech trestných činů, kde byla způsobena majtková újma, či byl získán majtkový prospěch. Finanční šetření by mělo být prováděno policistou, který vede trestní řízení již od doby zahájení úkonů trestního řízení. Autor práce je však přesvědčen, že ¾ policistů, kteří vedou trestní řízení, o této povinnosti neví.

Závěrem je nutné konstatovat, že současný právní stav právní úpravy finančního šetření lze považovat za nedostatečný, a to proto, že institut finančního šetření není v trestně právních normách jasně vymezen. Bylo by tedy vhodné větší mírou legitimizovat činnost orgánů činných v trestním řízení proto, aby bylo možno zpracovateli trestněprávních úkonů využívat tento institut ve všech potřebných případech. Finanční šetření lze totiž považovat za metodu orgánů činných v trestním řízení, která slouží k vyhledávání a zajišťování majetku a která je však i zároveň vhodná i pro prokazování samotné trestné činnosti a zajištění důkazních prostředků. Jen díky aktivitě OČTŘ se za poslední roky začalo více dařit majetek zajišťovat. Tato aktivita má sice zákonnou oporu, ale tato zákonná oprávnění jsou stále ještě roztržštěna v rámci celého trestního řádu a nikde není popsán a konstatován prvek, který by jasně definoval tuto činnost jako celek- tedy jako finanční šetření. Je nutné tuto situaci změnit. Autor práce proto navrhuje celý proces finančního šetření definovat a náležitě začlenit do českých trestně právních norem. Určitě by pomohlo v rámci TrŘ zavedení institutu **povinného finančního šetření** u trestných činů, kde trestní zákoník předpokládá uložení trestu ve formě propadnutí majetku. S tím souvisí i zavedení pojmu **finanční šetření**. Samotné zavedení institutu finančního šetření však není všemocné a je třeba na něho navázat i dalšími kroky. TrZ již na tuto situaci reagoval zavedením pojmu výnos z trestné činnosti a nástroj z trestné činnosti. V další fázi tohoto procesu autor navrhuje úpravu zák. č. 273/2008 Sb., o Policii ČR (dále o PČR). Tato úprava spočívá v zavedení či doplnění o ustanovení, které by se zabývalo získáváním informací pro finanční šetření. Mohla by být využita analogie k § 71a zák. č. 273/2008 Sb. o PČR ve vztahu k údajům zjišťovaným pro potřebu finančního šetření od okruhu různých osob, respektive institucí. Obsahem tohoto nového ustanovení by měl být způsob provádění finančního šetření jeho zpracovatelem a dále taktika a zásady při jeho provádění. Pro potřeby zavedení by bylo možno vycházet z obsahu ZPPP č. 174, kde je tato problematika již podrobně upravena.

Bakalářská práce si nekladla za cíl podrobně analyzovat jednotlivé oblasti zkoumané problematiky, ale spíše zmapování aktuální právní úpravy a případně navrhnout účelné změny de lege ferenda. V nedávné době došlo právě v oblasti

zajišťování výnosů k řadě právních změn. Jejich reálný dopad do praxe bude možné hodnotit až s delším časovým odstupem. Z tohoto pohledu lze považovat cíle, které byly v úvodu bakalářské práce stanoveny, za splněné.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BALÍK, S. *Rukojet' k dějinám římského práva a jeho institucím*. Dobrá voda: Aleš Čeněk, 2002, 230 s. ISBN 978-80-7380-256-1
2. DVOŘÁK, V., ŠUGÁR, J., MÁLEK, P., HORÁČEK, P., *Výnosy z trestné činnosti*. 1. Praha: Scientia, 2010, 236 s. ISBN 978-80-86960-67-8
3. KALABIS, Z. *Boj bank proti praní špinavých peněz*. 1. Vydání Praha: Bankovní institut vysoká škola, 2009 92 s. ISBN 978-80-7265-174-4
4. KINCL, J., URFUS, V., SKŘEJPEK, M. *Římské právo*. C. H. Beck, 1995, s. 82-83. 386 ISBN 80-7179-031-1
5. NOVOTNÝ, *Trestní právo hmotné*. 3. přeprac. vyd. Praha: Codex, 1997. ISBN 80-85963-24-8.
6. PAVLÁT, V. Současné problémy agendy globálních finančních subjektů (LEI). In SCHLOSSBERGER, O. (ed.). Sborník z III. ročníku mezinárodního vědeckého symposia "Poznej svého klienta III". Prague, EUPRESS VŠFS, 2015, s.60-71. ISBN 978-80-7408-123-1
7. RAUŠER, M.: *Vyhledávání výnosů z trestné činnosti*, str. 34. In: ŠUGÁR, J. a kol.: *Odčerpávání výnosů z trestné činnosti v praxi orgánů činných v trestném řízení*, Praha: 2009, ISBN 978-80-86960-52-4
8. SPANNBAUER, P.: *Zajišťování a odčerpávání majetku a výnosu v trestním řízení*, In *Odčerpávání výnosů z trestné činnosti a jejich správa*. Praha: Police History, 2008, s. 5 – 38, ISBN 978-80-86477-44-5.
9. ŠUGÁR, J. a kol. *Finanční šetření v trestním řízení*. 1. Vydání. Praha: Vysoká škola finanční a správní, z.ú., 2015. 180 s. EUPRESS. ISBN 978-80-7408-121-7

10. TVRDÝ, J., BÁRTOVÁ, A. *Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu a předpisy související. Komentář*. 1.vyd. Praha : C.H.Beck, 2009. s. 101. ISBN 978-80-7400-099-7
11. VANTUCH, Pavel. Nový zákon č. 253/2008 Sb. proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu. *Právní fórum*. roč. 5, č. 11, str. 33-48

Elektronické zdroje

1. 2005/212/SVV - Rámcové rozhodnutí Rady 2005/212/SVV ze... | Esipa.cz. [online]. Copyright © Evropská unie, [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=32005F0212>
2. 91/308/EHS - SMĚRNICE RADY ze dne 10. června 1991 o... | Esipa.cz. [online]. Copyright © Evropská unie, [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <https://esipa.cz/sbirka/sbsrv.dll/sb?DR=SB&CP=31991L0308>
3. Důvodová zpráva k zákonu č. 55/2017 Sb., změna trestního zákoníku a dalších zákonů. In: *ASPI [právní informační systém]*. Wolters Kluwer ČR [cit. 22. 02. 2019]
4. DVOŘÁK, Vratislav. *Financování terorismu*. PA ČR v Praze. str. 2 [cit. 27. 1. 2019]. Dostupné z WWW: < Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/soubor/studie-dvorak-casopis-pdf.aspx>>
5. Home - beck-online. *Home - beck-online* [online]. Copyright © 2017, Nakladatelství C. H. Beck [cit. 12. 02. 2019]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/>
6. Konfiskace [online]. [cit. 30. 1. 2019]. Dostupné z: https://e-justice.europa.eu/content_confiscation-94--maximize-cs.do

7. Kriminalita obecně, Portál krizového řízení HZS JmK. *Portál krizového řízení HZS JmK* [online]. Copyright © 2001 [cit. 27. 01. 2019]. Dostupné z: <http://krizport.firebrno.cz/navody/kriminalita-obecne>
8. Nejvyšší soud / Pachatelé trestného činu lze zajistit jakýkoli majetek pro odškodňování. *Nejvyšší soud / Titulní stránka* [online]. Copyright © [cit. 24.2.2019]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/ns_web.nsf/web/Proverejnostamedia~TiskovezpravyNejvyssihosoudu~Pachatelitrestneho_cinu_lze_zajistit_jakykoliv_majetek_pro_odskodnovani~?openDocument&lng=CZ
9. Nový institut ochranného opatření zabrání části majetku a jeho dopady na zúčastněné osoby. *Právní prostor* [online]. [cit. 20. 03. 2019]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/trestni-pravo/novy-institut-ochranneho-opatreni-resici-zabrani-casti-majetku-a-jeho-dopady-na-zucastnene-osoby>
10. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o praní, vyhledávání, zadržování a konfiskaci výnosů ze zločinu - *Zákony.cz. Zákony.cz - Právní poradna, smlouvy* [online]. Copyright © 2019 Heagl, s.r.o. [cit. 19. 01. 2019]. Dostupné z: <http://www.zakony.cz/zakony/1997/1/zakon-033-1997-Sb-sdeleni-ministerstva-zahranicnich-veci-o-sjednani-umluvy-o-prani-vyhledavani-zadrzovani-a-konfiska-SB1997033>
11. Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 11. 6. 2008, sp. zn. III. ÚS 3071/08. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=62776&pos=1&cnt=1&typ=result>
12. Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 5. 1. 2010, sp. zn. V. ÚS 2564/09. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=64578&pos=1&cnt=1&typ=result>
13. Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 7. 1. 2009, sp. zn. . I. ÚS 3074/08. *Ústavní soud* [online]. Dostupné z: <http://nalus.usoud.cz/Search/ResultDetail.aspx?id=60975&pos=1&cnt=1&typ=result>

14. Vysvětlení pojmu „legalizace výnosů z trestné činnosti“ | Zlatá Koruna. *Zlatá Koruna | Inspirujte se nejlepšími finančními produkty roku* [online]. Copyright © 2003 [cit. 20. 01. 2019]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/vysvetleni-pojmu-%E2%80%9Elegalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti%E2%80%9C>
15. Vysvětlení pojmu „legalizace výnosů z trestné činnosti“ | Zlatá Koruna. *Zlatá Koruna | Inspirujte se nejlepšími finančními produkty roku* [online]. Copyright © 2003 [cit. 20. 01. 2019]. Dostupné z: <http://www.zlatakoruna.info/zpravy/vysvetleni-pojmu-%E2%80%9Elegalizace-vynosu-z-trestne-cinnosti%E2%80%9C>
16. Zajištění výnosů z trestné činnosti či náhradní | epravo.cz. *EPRAVO.CZ – Váš průvodce právem - Sbírka zákonů, judikatura, právo* [online]. Copyright © EPRAVO.CZ, a.s. 1999 [cit. 05. 02. 2019]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/zajisteni-vynosu-z-trestne-cinnosti-ci-nahradni-hodnoty-107433.html>
17. Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění. *Zákony pro lidi - Sbírka zákonů ČR v aktuálním konsolidovaném znění* [online]. Copyright © [cit. 14. 03. 2019]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/>

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů
2. ČESKO. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
3. ČESKO. Zákon č. 250/2016 Sb. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů
4. ČESKO. Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů
5. ČESKO. Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

6. ČESKO. Zákon č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení a o změně některých zákonů
7. ČESKO. Zákon č. 287/2018 Sb. kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony
8. ČESKO. Zákon č. 40/ 2009 Sb., Trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
9. ČESKO. Zákon č. 61/1996 Sb. Zákon o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a o změně a doplnění souvisejících zákonů
10. ČESKO. Zákon. č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Ostatní zdroje

Kromě výše uvedených zdrojů byly při zpracování bakalářské práce využity následující materiály:

- Databáze informačního serveru Národní centrály proti organizovanému zločinu služby kriminální policie, Policie České republiky
- Databáze informačního Systému ETR Policie České republiky
- Interní materiály Policie ČR, *Metodika odčerpávání výnosů z trestné činnosti a jiných majetkových hodnot pachatelům trestných činů*
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/42/EU ze dne 3. dubna 2014 o zajišťování a konfiskaci nástrojů a výnosů z trestné činnosti v Evropské unii
- Závazný pokyn policejního prezidenta č. 174 ze dne 12. Září 2011 k provádění finančního šetření v trestním řízení.

Seznam zkratek

ČR- Česká republika

DPH- daň z přidané hodnoty

FÚ- finanční úřad

KŘPJČ- Krajské ředitelství policie jihočeského

KŘPJM- Krajské ředitelství policie jihomoravského kraje

KŘPSK- Krajské ředitelství policie střeďočeského kraje

KŘPVY- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina

KSZ- Krajské státní zastupitelství

NCOZ- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV

NOZ- zákon č. 89/2012 Sb. Občanský zákoník

NS ČR- Nejvyšší soud České republiky

OČTŘ- orgány činné v trestním řízení

OHK- oddělení hospodářské kriminality

OSVČ- osoba samostatně výdělečně činná

TrŘ- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

TrZ- zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník

ÚO HB- Územní odbor Havlíčkův Brod

ÚZČ- Útvar zvláštních činností služby kriminální policie a vyšetřování

ZPPP- Závazný pokyn policejního prezidenta

Seznam tabulek, schémat a grafů

Tabulka č. 1 Porovnání právních úprav zajišťovacích institutů před 17.3.2017 a po přijaté novele ze dne 19.1.2017

Tabulka č. 2 Výsledky jednotlivých útvarů za rok 2016,2017 a 2018 (zeleně nejlepší výsledek za tři sledované roky, červeně nejhorší výsledek, zjišťovaná data k 8.1.2019)

Tabulka č. 3 Poměr způsobené škody a zajištěným majetkem v letech 2016- 2018

Tabulka č. 4 Vyhodnocení poměru mezi způsobenou škodou a zajištěným majetkem

Tabulka č. 5 SWOT analýza matice

Tabulka č. 6 Celková bilance SWOT analýzy

Tabulka č. 7 Hodnocené parametry SWOT analýzy

Schéma č. 1 Klasifikace výnosů

Schéma č. 2 Fakturační tok

Schéma č. 3 Peněžní tok

Graf č. 1 Zajištěné hodnoty leden- prosinec 2016- 2018